

REGULAMENT

privind ajutoarele de stat în favoarea entităților din sectorul financiar

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind ajutoarele de stat în favoarea entităților din sectorul financiar (în continuare - Regulament) constituie un cadru cuprinzător pentru acțiunile de susținere financiară de către stat a sectorului financiar, astfel încât să se asigure stabilitatea financiară și criteriile pentru stabilirea compatibilității ajutorului de stat acordat entităților din sectorul financiar.
2. Regulamentul are scopul de a stabili condițiile de acordare a ajutorului de stat în favoarea entităților din sectorul financiar în contextul unei perturbări grave a economiei.
3. Regulamentul stabilește condițiile necesare pentru asigurarea compatibilității principalelor tipuri de asistență oferite de furnizorii ajutorului de stat, prin scheme de recapitalizări, inclusiv pentru instituții mici, sprijin pentru activele depreciate, ajutor pentru salvare, sprijin pentru salvarea activelor, garanții și sprijin sub formă de lichidități în afară de lichiditățile furnizate de Banca Națională a Moldovei, furnizarea de lichidități de către Banca Națională a Moldovei, ajutoare pentru lichidarea băncilor, principalele cerințe de conținut ale unui plan de restructurare (sau de viabilitate) în contextul specific al ajutorului de stat oferit în condițiile unei crize economice entităților financiare în temeiul art. 5 alin. (1) lit. (a) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (în continuare- Legea nr.139/2012).
4. Prezentul Regulament este aplicabil de către Consiliul Concurenței față de furnizorii și inițiatorii de ajutor de stat, părților interesate și entităților din sectorul financiar, astfel cum sunt acestea definite la art. 3 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, înregistrate în Republica Moldova, inclusiv filialele acestora, precum și corporațiilor multinaționale, care desfășoară activități financiare pe teritoriul Republicii Moldova.
5. Prevederile prezentului Regulament se aplică *mutatis mutandis* și în cazul societăților de asigurare, astfel cum sunt acestea definite ca entitățile din

sectorul financiar la art.3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

6. În sensul prezentului Regulament, noțiunile și termenii utilizați au următoarele semnificații:

autoritatea de supraveghere competentă – Banca Națională a Moldovei.

deficit de capital - deficit de capital stabilit în urma unui exercițiu de capital, a unui test de rezistență, a unei evaluări a calității activelor sau a oricărui alt exercițiu echivalent desfășurat la nivel național și care este confirmat, dacă este cazul, de Banca Națională a Moldovei.

circumstanțe imprevizibile - semnifică acele circumstanțe care sunt imposibil de anticipat de către conducerea societății atunci când ia decizia de a nu participa la programul de salvare a activelor în perioada în care este admisă participarea și care nu sunt rezultatul neglijenței sau erorii conducerii societății sau al deciziilor luate de grupul din care face parte.

circumstanțe excepționale - se înțelege circumstanțe care sunt oricum excepționale, indiferent de criza actuală.

7. Alte noțiuni utilizate în contextul prezentului Regulament sunt definite în sensul Legii nr.139/2012, Legii concurenței nr. 183/2012, Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, Legea nr.232/2016 privind redresarea și rezoluției băncilor, actelor normative din domeniu și altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene.

Capitolul II

PROCEDURA GENERALĂ APLICABILĂ MĂSURILOR DE SPRIJIN ACORDATE ÎN TEMEIUL FAVOAREA ENTITĂȚILOR DIN SECTORUL FINANCIAR

8. Ajutoarele de stat destinate să remedieze o perturbare gravă a economiei pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial normal doar dacă perturbările grave ale economiei afectează întreaga economie națională, nu doar economia dintr-o regiune sau o parte a teritoriului.
9. Ajutoarele de stat acordate entităților din sectorul financiar (în continuare-bănci) pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial normal, în conformitate cu art.5 alin.(1) lit.a) din Legea nr.139/2012, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea nr.139/2012 și prezentul Regulament.

10. Furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat are obligația de a notifica Consiliul Concurenței orice intenție de acordare a unui ajutor de stat sau de modificare a unui ajutor de stat existent, în acord cu art.8 alin.(1) din Legea nr.139/2012.
11. Orice schemă de ajutor de stat sau orice ajutor individual care cade sub incidența prezentului Regulament, trebuie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, în vederea verificării compatibilității acestuia cu regulile de ajutor de stat, prin completarea și prezentarea formularului general de notificare a ajutorului de stat, anexă la Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr.1/2025, și după caz, prin completarea informației prevăzute în anexele nr.1-5.
12. Având în vedere că orice ajutor de restructurare este esențial pentru prevenirea unui faliment necontrolat al unei entități din sectorul financiar, este obligatoriu ca, în scopul reducerii la minimum a ajutorului de stat, măsurile de repartizare a sarcinilor prevăzute de prezentul Regulament să fie aplicate indiferent de nivelul de solvabilitate inițiale a băncii. Înainte de a acorda unei bănci ajutor de restructurare, furnizorii ajutorului de stat trebuie să se asigure că acționarii băncii și deținătorii de acțiuni ordinare garantează aportul necesar sau creează cadrul juridic necesar pentru obținerea unei astfel de contribuții.
13. Aplicarea măsurilor de limitare a denaturărilor concurenței se stabilește în funcție de gradul de repartizare a sarcinilor aferente ajutorului de stat acordat și ține seama de evoluțiile acestuia în cazul altor bănci la nivel național, beneficiare ale ajutorului de stat.
14. În condițiile în care celelalte elemente rămân neschimbate, o mai bună repartizare a sarcinilor reduce necesitatea de a impune măsuri suplimentare pentru limitarea denaturării concurenței. Măsurile de limitare a denaturării concurenței se stabilesc astfel încât să reflecte, în mod cât mai corect posibil, situația care s-ar fi produs pe piață în cazul în care, în lipsa ajutorului, beneficiarul ajutorului ar fi ieșit de pe piață.

Capitolul III

RESTABILIREA VIABILITĂȚII ȘI EVALUAREA MĂSURILOR DE RESTRUCTURARE

Secțiunea 1. Principii specifice

15. Înainte de a se acorda unei bănci orice tip de ajutor de restructurare trebuie epuizate toate măsurile generatoare de capital, inclusiv conversia datoriei subordonate, cu condiția ca drepturile fundamentale să fie respectate și ca stabilitatea financiară să nu fie pusă în pericol.
16. Atunci când o entitate din sectorul financiar a beneficiat de ajutor de stat, furnizorul trebuie să prezinte un plan de viabilitate sau un plan de restructurare fundamental în vederea confirmării sau restabilirii viabilității pe termen lung a băncilor fără să se bazeze pe ajutoare de stat. Conținutul planului de restructurare este prezentat în anexa nr.1 la prezentul Regulament, iar planul de viabilitate poate cuprinde, inclusiv date și rapoarte interne ale băncii, precum și rapoarte întocmite de/pentru autoritățile publice centrale și autoritățile de reglementare.
17. Ajutoarele pentru restructurare trebuie să fie însoțite, în măsura posibilului, de o repartizare adecvată a obligațiilor și de măsuri destinate să minimizeze denaturarea concurenței care, pe termen mai lung, ar slăbi fundamental structura și funcționarea pieței în cauză.
18. Consiliul Concurenței examinează ajutoarele pentru restructurarea băncilor în contextul perturbărilor grave ale economiei, ținând cont de rolul sistemic al sectorului bancar pentru întreaga economie și efectele sistemice care pot decurge din nevoia ca o serie de bănci să se restructureze în decursul aceleiași perioade, în următoarele condiții:
 - 18.1. planul de restructurare trebuie să includă un diagnostic complet al problemelor băncii. În vederea elaborării unor strategii durabile pentru restabilirea viabilității, băncile trebuie, în consecință, să simuleze situații de criză. De asemenea, băncile trebuie, dacă este cazul, să anunțe activele depreciate în conformitate cu Capitolul V din prezentul Regulament;
 - 18.2. având în vedere scopul fundamental de realizare a stabilității financiare, se acordă o atenție specială elaborării unui plan de restructurare și, în special, asigurării unui calendar suficient de flexibil și de realist al etapelor necesare de punere în aplicare. În cazul în care punerea în aplicare imediată a măsurilor structurale nu este posibilă din cauza circumstanțelor legate de piață, trebuie luate în considerare garanțiile comportamentale intermediare;

- 18.3. Consiliul Concurenței aplică principiul de bază al repartizării adecvate a obligațiilor între furnizori și băncile beneficiare, ținând cont de situația de ansamblu a sectorului financiar.
- 18.4. măsurile de limitare a denaturării concurenței de către o bancă salvată ar trebui elaborate într-un mod care să limiteze producerea oricărui dezavantaj altor bănci, luând în considerare faptul că natura sistemică a crizei poate necesita o intervenție de mare amploare în acest sector;
- 18.5. furnizarea de ajutor suplimentar pe parcursul perioadei de restructurare ar trebui să constituie o posibilitate în cazul în care este justificată de motive legate de stabilitatea financiară. Orice ajutor suplimentar ar trebui să se limiteze la minimul necesar pentru asigurarea viabilității.

Secțiunea 2. Restabilirea viabilității pe termen lung

19. Planul de restructurare trebuie să fie complet, detaliat și să se bazeze pe un concept coerent. Planul trebuie să demonstreze modul în care banca va restabili viabilitatea pe termen lung fără ajutor de stat, în cel mai scurt termen posibil.
20. Notificarea oricărui plan de restructurare trebuie să includă o comparație cu opțiuni alternative, inclusiv o divizare sau o absorbire de către o altă bancă pentru a permite Consiliului Concurenței să estimeze dacă sunt disponibile soluții mai bine orientate către piață care sunt mai puțin costisitoare sau care denaturează în măsură mai mică concurența, conforme cu menținerea stabilității financiare.
21. În cazul în care nu se poate restabili viabilitatea băncii, planul de restructurare ar trebui să indice modalitatea de lichidare a acesteia în mod ordonat.
22. Planul de restructurare trebuie să identifice cauzele dificultăților cu care se confruntă banca și punctele deficitare ale băncii și să prezinte modul în care măsurile de restructurare propuse remediază problemele de bază ale băncii.
23. Planul de restructurare trebuie să ofere informații privind modelul de afaceri al beneficiarului, cu precădere privind structura sa organizațională, privind finanțarea, guvernanta corporativă, managementul riscurilor, managementul activelor și pasivelor, generarea de fluxuri de numerar, angajamentele neincluse în bilanț, gradul de îndatorare, adecvarea actuală și preconizată a capitalului în conformitate cu reglementările aplicabile privind super vizarea și structura de remunerare în vederea motivării.

24. Viabilitatea fiecărei activități comerciale și fiecărui centru de profit trebuie analizată, cu ajutorul defalcărilor necesare. Restaurarea viabilității băncii trebuie să rezulte, în principal, din măsuri interne. Măsurile de restaurare se pot baza pe factori externi, precum ar fi: evoluția prețurilor sau a cererii, în măsura în care acești factori sunt în general acceptați în ipotezele de piață și se încadrează într-un cadru obiectiv de prognoză. Procesul de restructurare trebuie să includă dezangajarea de la activitățile care, din punct de vedere structural, sunt susceptibile să genereze pierderi în mod continuu pe termen mediu.
25. O bancă se consideră viabilă pe termen lung atunci când este capabilă să își acopere integral costurile, inclusiv amortizările și costurile financiare, și să obțină un nivel adecvat de rentabilitate, raportat la profilul său de risc. Banca restructurată trebuie să fie în măsură să concureze pe piață pentru obținerea de capital, pe baza calităților sale proprii, în conformitate cu cerințele reglementare relevante.
26. Rezultatele preconizate ale restructurării planificate sunt demonstrate cu ajutorul unui scenariu de bază, precum și cu ajutorul scenariilor de simulare a situațiilor de criză. Planurile de restructurare trebuie să ia în considerare, *inter alia*, situația actuală și perspectivele privind piețele financiare, reflectând scenariul de bază și cele mai defavorabile supoziții.
27. Simularea situațiilor de criză trebuie să țină cont de o serie de scenarii, inclusiv de o combinație de tipuri de criză și de o recesiune globală prelungită. Supozițiile trebuie comparate cu referințe sectoriale adecvate, modificate corespunzător pentru a lua în considerare noile elemente ale crizei de pe piețele financiare.
28. Planul trebuie să cuprindă măsuri care să se ocupe de eventualele cerințe care rezultă din testele de simulare a situațiilor de criză. Testele de simulare a situațiilor de criză trebuie să se bazeze, în măsura posibilului, pe parametri comuni conveniți la nivel național.
29. Viabilitatea pe termen lung necesită ca orice ajutor de stat primit să fie ori rambursat în decursul timpului, potrivit preconizărilor din momentul acordării ajutorului, ori remunerat potrivit condițiilor normale de piață, asigurându-se astfel încetarea oricărei forme de ajutor de stat suplimentar.
30. Perioada de restructurare trebuie să fie cât mai scurtă posibil, fără a depăși 5 ani, pentru a permite restabilirea credibilității băncii.
31. În situații de perturbare economică gravă, Consiliul Concurenței poate autoriza prelungirea termenului pentru finalizarea măsurilor structurale, în scopul evitării distorsiunilor suplimentare ale pieței.

32. Ajutorul de stat suplimentar care nu a fost prevăzut în planul de restructurare notificat inițial, dar acordat pe durata perioadei de restructurare pentru restabilirea viabilității, face obiectul unei notificări individuale *ex ante* și este luat în considerare în decizia finală a Consiliului Concurenței.

Secțiunea 3. Asigurarea viabilității prin vânzarea unei bănci

33. Vânzarea unei bănci în dificultate către o entitate din sectorul financiar viabilă este permisă dacă achiziția contribuie la restabilirea viabilității pe termen lung și la refacerea încrederii pieței. Cumpărătorul trebuie să demonstreze viabilitatea entității integrate. În cazul unei vânzări, trebuie respectate cerințele referitoare la viabilitate, la contribuția proprie și la limitarea denaturării concurenței.
34. Procesul de vânzare trebuie să fie transparent, obiectiv, necondiționat, nediscriminatoriu și competitiv, pentru a asigura oportunități egale tuturor potențialilor ofertanți.
35. Vânzarea unei bănci în dificultate către un concurent nu este autorizată dacă generează un impediment semnificativ în calea concurenței eficiente, cu excepția cazului în care această denaturare este remediată prin măsuri adecvate care însoțesc ajutorul.
36. Vânzarea unei bănci poate implica acordarea de ajutoare de stat pentru cumpărător și/sau pentru activitatea vândută.
37. Dacă vânzarea se desfășoară printr-o licitație deschisă, necondiționată și competitivă, iar activele sunt achiziționate de ofertantul cu cel mai bun preț, se consideră că prețul reflectă valoarea de piață, iar ajutorul de stat pentru cumpărător este exclus.
38. Un preț de vânzare negativ (sau un ajutor financiar pentru a compensa un astfel de preț negativ) poate fi acceptat în mod excepțional ca neimplicând un ajutor de stat în cazul în care cumpărătorul ar trebui să suporte costuri mai ridicate în caz de lichidare. În scopul determinării costurilor de lichidare, Consiliul Concurenței ia în considerare exclusiv acele pasive care ar fi fost asumate, în mod rezonabil, de un investitor prudent care operează în economia de piață. Se vor exclude pasivele care rezultă din rambursarea unor obligații legate de ajutor de stat.
39. Lichidarea ordonată sau vânzarea unei bănci se impune atunci când aceasta nu poate restabili, în mod credibil, viabilitatea pe termen lung. Vânzarea activelor și pasivelor viabile către o bancă sănătoasă sau crearea

unei „bănci bune” autonome reprezintă opțiuni acceptabile, cu condiția să nu denatureze concurența.

Secțiunea 4. Repartizarea obligațiilor

40. Ajutorul de stat se limitează la minimul necesar, în vederea reducerii denaturării concurenței și prevenirii riscurilor morale. Beneficiarul are obligația de a contribui corespunzător la costurile restructurării, prin utilizarea resurselor proprii. Banca și acționarii acesteia vor suporta, în cea mai mare măsură posibilă, consecințele acțiunilor anterioare și vor asigura stimulente adecvate pentru un comportament prudent viitor.
41. Ajutorul de restructurare trebuie să se limiteze la acoperirea costurilor strict necesare pentru restabilirea viabilității, fiind interzisă utilizarea sa pentru finanțarea activităților care nu sunt legate de procesul de restructurare și care distorsionează piața.
42. Pentru a limita ajutorul de stat la minimul necesar, băncile vor utiliza cu prioritate resursele proprii pentru finanțarea restructurării, inclusiv prin vânzarea de active. Ajutorul de stat se acordă doar în condiții care asigură o repartizare adecvată a obligațiilor, implicând contribuția investitorilor prin absorbția pierderilor cu ajutorul capitalului disponibil și plata unei remunerații corespunzătoare pentru intervenția statului.
43. Derogările de la repartizarea corespunzătoare a obligațiilor *ex ante*, acordate în mod excepțional anterior aprobării planului de restructurare, din considerente de stabilitate financiară, se compensează printr-o contribuție mai mare într-o etapă ulterioară a restructurării. Compensarea se realizează prin contribuții suplimentare din partea beneficiarului, inclusiv prin aplicarea de clauze de recuperare (claw-back) și/sau prin extinderea restructurării, cu măsuri suplimentare de limitare a denaturării concurenței.
44. Băncile nu pot folosi ajutorul de stat pentru a remunera propriile fonduri (capitalul propriu și împrumuturile subordonate).
45. În mod normal, băncile nu își pot achiziționa acțiunile proprii în perioada de restructurare.
46. În perioada de restructurare, compensarea discreționară de către băncile beneficiare a pierderilor în vederea asigurării distribuirii de dividende și plătirii cupoanelor la împrumuturile subordonate în curs este, în principiu, incompatibilă cu principiul repartizării obligațiilor.
47. În vederea promovării refinanțării de către banca beneficiară, Consiliul Concurenței poate evalua în mod favorabil plățirea cupoanelor la

instrumente de capital hibride recent emise care au un rang de prioritate superior față de împrumuturile subordonate existente. Băncile nu pot, în mod normal, achiziționa propriile acțiuni în perioada de restructurare.

48. Furnizarea de ajutor de stat suplimentar pe parcursul perioadei de restructurare este o posibilitate în cazul în care este justificată de motive legate de stabilitatea financiară. Orice ajutor suplimentar trebuie să se limiteze la minimul necesar pentru asigurarea viabilității.

Secțiunea 5. Limitarea denaturării concurenței și asigurarea unui sector bancar competitiv

49. Ajutorul de stat se acordă doar în măsura minimului necesar, pentru a sprijini stabilitatea financiară fără a crea denaturări excesive ale concurenței pe piață.
50. Vor fi adoptate măsuri destinate limitării denaturării concurenței pentru a elimina cazurile de denaturare identificate la nivelul piețelor în care banca beneficiară își desfășoară activitatea, după ce și-a restabilit viabilitatea în urma procesului de restructurare, respectând în același timp politica și principiile comune.
51. În funcție de natura denaturării concurenței, măsurile pot viza activele și/sau pasivele băncii. Natura și forma acestor măsuri depind de două criterii:
- 51.1. de valoarea ajutorului de stat și de condițiile și circumstanțele în care a fost acordat;
- 51.2. de caracteristicile pieței sau piețelor pe care banca beneficiară își desfășoară activitatea.
52. Valoarea ajutorului de stat este evaluată atât în termeni absoluți, cât și în raport cu activele băncii ponderate în funcție de risc. Consiliul Concurenței evaluează valoarea totală a ajutorului de stat acordat unui beneficiar, inclusiv de orice tip de ajutor de salvare. În cadrul aceleiași evaluări, Consiliul Concurenței ia în considerare nivelul contribuției proprii a beneficiarului și gradul de repartizare a obligațiilor pe întreaga durată a perioadei de restructurare.
53. În cazul în care nivelul de repartizare a obligațiilor și cel al contribuției proprii sunt mai ridicate, necesitatea de a lua măsuri suplimentare pentru limitarea concurenței este redusă.
54. În aplicarea celui de-al doilea criteriu, Consiliul Concurenței analizează efectele potențiale ale ajutorului asupra piețelor pe care banca beneficiară își desfășoară activitatea după restructurare. În această analiză, Consiliului

Concurenței evaluează mai întâi dimensiunea și importanța relativă a băncii pe piața sau piețele respective, odată ce banca și-a recăpătat viabilitatea.

55. Măsurile adoptate pentru limitarea denaturării concurenței nu trebuie să compromită perspectivele de restabilire a viabilității băncii.
56. Consiliul Concurenței analizează riscul de afectare a mediului concurențial de către măsurile de restructurare și susține măsurile ce mențin concurența și deschiderea pieței naționale.
57. Remunerarea adecvată a intervenției statului limitează denaturarea concurenței prin reducerea valorii ajutorului. Dacă prețul de intrare este sub nivelul pieței din motive de stabilitate financiară, condițiile asistenței financiare din planul de restructurare trebuie revizuite pentru a diminua efectul de denaturare generat de subvenție.
58. Băncilor care beneficiază de ajutor de stat li se pot aplica măsuri structurale, precum:
 - 58.1. să dezinvestească filiale sau sucursale, portofolii ale clienților sau ale unităților operaționale sau să întreprindă alte măsuri de acest gen;
 - 58.2. impunerea unei limite privind extinderea băncii în unele domenii de activitate sau zone geografice.
59. În cazul în care găsirea unui cumpărător pentru filiale sau pentru alte activități sau active se dovedește, în mod obiectiv, dificilă, Consiliul Concurenței prelungește perioada pentru punerea în aplicare a măsurilor respective, dacă există un calendar obligatoriu de reducere a volumului activităților. Perioada pentru punerea în aplicare a măsurilor structurale nu trebuie să depășească 5 ani.
60. În evaluarea măsurilor structurale necesare pentru remedierea denaturării concurenței, Consiliul Concurenței ia în considerare măsurile aplicate concomitent în cazuri aferente aceleiași piețe sau segmente de piață, în conformitate cu principiul tratamentului egal.
61. Ajutorul de stat nu trebuie utilizat în detrimentul concurenților care nu se bucură de ajutor de stat similar.
62. Băncile nu trebuie să utilizeze ajutorul de stat pentru achiziționarea de întreprinderi concurente. Această condiție se aplică cel puțin timp de trei ani și poate continua până la sfârșitul perioadei de restructurare, în funcție de sfera de aplicare, de dimensiunea și de durata ajutorului de stat.
63. În circumstanțe excepționale și cu notificare prealabilă, Consiliul Concurenței poate autoriza achiziții dacă acestea fac parte dintr-un proces de consolidare necesar restabilirii stabilității financiare sau asigurării

concurenței eficiente. Achizițiile trebuie să respecte principiul tratamentului egal între toți potențialii cumpărători și să garanteze menținerea concurenței pe piețele relevante.

64. În cazul în care impunerea realizării de dezinvestiții și/sau interzicerea achizițiilor nu sunt adecvate, Consiliul Concurenței poate accepta instituirea de către furnizor a unui mecanism de recuperare a unei părți din ajutor (claw-back), după ce aceasta și-a restabilit viabilitatea.
65. În cazul în care băncile care primesc ajutor de stat trebuie să îndeplinească anumite cerințe legate de creditarea economiei reale, creditele acordate de bancă trebuie stabilite în termeni comerciali.
66. Ajutorul de stat nu poate fi folosit pentru a oferi condiții (de exemplu, în ceea ce privește ratele sau garanțiile), care nu pot fi îndeplinite de concurenții care nu beneficiază de ajutor de stat.
67. Băncile nu trebuie să invoce ajutorul de stat drept un avantaj competitiv atunci când fac publicitate ofertelor lor financiare.
68. La evaluare, Consiliul Concurenței ia în considerare eventualele angajamente luate de beneficiar sau angajamentele luate de furnizor privind adoptarea de măsuri.

Secțiunea 6. Monitorizarea și aspecte procedurale

69. În scopul verificării corectitudinii aplicării planului de restructurare furnizorul prezintă rapoarte periodice detaliate. În mod normal, primul raport trebuie transmis Consiliului Concurenței nu mai târziu de 6 luni de la aprobarea planului de restructurare.
70. În urma notificării planului de restructurare, Consiliul Concurenței evaluează dacă planul restabilește viabilitatea pe termen lung și limitează adecvat denaturarea concurenței.
71. În cazul în care Consiliul Concurenței are îndoieli majore referitor la conformitatea planului de restructurare cu cerințele relevante, autoritatea de concurență poate iniția o procedură de investigație, oferind părților terțe posibilitatea de a formula observații cu privire la măsura în cauză și să asigure astfel o abordare transparentă și coerentă, cu respectarea în același timp a regulilor în materie de confidențialitate aplicabile procedurilor legate de ajutoarele de stat.
72. Consiliul Concurenței nu inițiază procedura de investigație în cazul în care planul de restructurare este complet și măsurile propuse sunt de așa natură încât nu prezintă îndoieli cu privire la compatibilitatea lor în sensul Legii nr.139/2012.

73. Atunci când inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat a notificat Consiliului Concurenței un ajutor de stat însoțit de un plan de restructurare care îndeplinește toate condițiile stabilite în prezentul capitol, în vederea obținerii securității juridice cu privire la acțiunile ulterioare necesare, autoritatea de concurență poate adopta o decizie finală care să stipuleze că ajutorul de salvare, precum și ajutorul de restructurare sunt compatibile în temeiul Legii nr.139/2012.

Capitolul IV

RECAPITALIZAREA ENTITĂȚILOR DIN SECTORUL FINANCIAR ÎN CONTEXTUL CRIZEI FINANCIARE

Secțiunea 1. Posibile preocupări legate de concurență

74. La evaluarea schemelor sau măsurilor de recapitalizare trebuie să se țină seama de posibilele denaturări ale concurenței la trei niveluri diferite:
- 74.1. recapitalizarea unor bănci nu ar trebui să confere acestor bănci un avantaj concurențial nejustificat în raport cu celelalte bănci. Accesul la capital la rate considerabil mai mici decât concurenții poate avea, în lipsa unei justificări corespunzătoare fundamentate pe risc, un impact semnificativ asupra poziției concurențiale a unei bănci pe piață;
- 74.2. schemele de recapitalizare care sunt deschise tuturor băncilor, fără un grad corespunzător de diferențiere între băncile beneficiare în funcție de profilul de risc poate genera un avantaj nejustificat pentru băncile în dificultate sau cu rezultate mai slabe comparativ cu băncile care sunt în esență solide și care au rezultate mai bune;
- 74.3. recapitalizarea publică, în special remunerarea acesteia, nu ar trebui să aibă ca efect plasarea pe o poziție mai puțin concurențială a băncilor care nu au recurs la finanțarea publică, dar care doresc să atragă capital suplimentar pe piață.
75. În procesul instituirii schemei sau măsurii de recapitalizare, se tinde spre un echilibru care trebuie atins între stabilitatea financiară și obiectivele de concurență.
76. Băncile solide sunt diferențiate de cele în dificultate, în vederea asigurării echilibrului între stabilitatea financiară și concurență.
77. La evaluarea măsurilor de recapitalizare, Consiliul Concurenței analizează profilul de risc al beneficiarilor, iar băncile cu risc mai ridicat urmând să suporte contribuții mai mari.

78. La elaborarea măsurilor de recapitalizare, furnizorii ajutorului de stat aplică tratamente diferențiate în funcție de profilul de risc al băncilor, având în vedere inclusiv situația celor afectate temporar de circumstanțe excepționale, dar anterior solide (anexa nr.4).
79. Consiliul Concurenței a stabilit o distincție între instituțiile financiare neviabile/aflate în dificultate și cele în esență solide, respectiv între instituțiile financiare care suferă de probleme structurale endogene, legate, de modelul lor specific de afaceri sau de strategia lor de investiții și instituțiile financiare cu probleme legate, în cea mai mare parte, de situația extremă provocată de criza financiară și nu de viabilitatea modelului lor de afaceri, de ineficiență sau de asumarea unor riscuri excesive.
80. Distincția este definită în special pe baza unui număr de indicatori stabiliți în prezentul capitol, precum: adecvarea capitalului, spreadurile actuale, asociate swapurilor pe risc de credit (spreaduri CDS), ratingul actual al băncii și previziunile privind evoluția acestuia, precum și, printre altele, valoarea relativă a recapitalizării.
81. În ceea ce privește valoarea relativă a recapitalizării, Consiliul Concurenței consideră că ajutorul primit sub formă de măsuri de recapitalizare sau de salvare a activelor, care depășește 2 % din totalul activelor ponderate în funcție de risc ale băncii, reprezintă un indicator care permite să se distingă între băncile solide și cele în dificultate.
82. Recapitalizarea unei bănci aflate în dificultate implică cerința de a prezenta Consiliului Concurenței un plan de restructurare, pe când recapitalizarea unei bănci solide implică cerința de a prezenta un plan de viabilitate.
83. În cazuri justificate, băncile în dificultate pot beneficia de o remunerare redusă pe termen scurt, cu condiția ca pe termen lung costurile intervenției publice să fie compensate prin restructurarea necesară pentru restabilirea viabilității și prin măsuri compensatorii ce iau în calcul impactul concurențial.

Secțiunea 2. Principiile care guvernează diferitele tipuri de recapitalizare

84. Băncile solide pot beneficia de rate de intrare reduse și condiții favorabile de sprijin public pe termen lung, cu condiția acceptării criteriilor privind răscumpărarea sau conversia instrumentelor, pentru a asigura caracterul temporar al implicării statului, restabilirea stabilității financiare și evitarea utilizării abuzive a fondurilor.

85. Recapitalizarea se stabilește astfel încât prețurile să fie apropiate de prețurile pieței, ținând cont de profilul de risc și nivelul de solvabilitate al fiecărei bănci.
86. Evaluarea măsurilor de recapitalizare include:
- 86.1. obiectivul recapitalizării;
 - 86.2. soliditatea băncii beneficiare;
 - 86.3. remunerarea;
 - 86.4. stimulentele de ieșire, inclusiv în vederea înlocuirii capitalului de stat cu investiții private;
 - 86.5. garanții împotriva abuzului de ajutor și denaturărilor concurenței;
 - 86.6. revizuirea efectelor schemei de recapitalizare și a situației beneficiarilor prin rapoarte periodice sau planuri de restructurare, după caz.

Secțiunea 3. Recapitalizări la ratele de piață actuale și recapitalizări temporare ale băncilor în esență solide pentru a promova stabilitatea financiară și împrumuturile către economia reală

87. În cazul infuziilor de capital de stat cu participare semnificativă ($\geq 30\%$) a investitorilor privați și în condiții similare, Consiliul Concurenței acceptă remunerarea stabilită în acord.
88. La evaluarea modului în care sunt tratate băncile în esență solide, Consiliul Concurenței pune, în mare măsură, accentul pe distincția între băncile în esență solide și alte bănci.
89. Remunerarea globală ia în considerare, în mod adecvat, următoarele elemente:
- 89.1. profilul de risc actual al fiecărui beneficiar, conform anexei nr.4;
 - 89.2. caracteristicile instrumentului ales, inclusiv nivelul de subordonare al acestuia, riscul și toate modalitățile de plată;
 - 89.3. stimulente de ieșire integrate;
 - 89.4. valoarea de referință adecvată a ratei dobânzii fără risc.
90. Consiliul Concurenței poate accepta pentru recapitalizările băncilor în esență solide un preț la o rată sub nivelul actual al ratelor de piață, care să permită valorificarea instrumentelor și să sprijine restabilirea stabilității financiare și asigurarea creditării economiei reale.
91. Randamentul total estimat al recapitalizării de stat nu trebuie să se abată semnificativ de la prețurile curente ale pieței, în vederea:
- 91.1. evitării subevaluării riscului anterior crizei;
 - 91.2. reflectării incertitudinii privind sincronizarea și nivelul noului echilibru de preț;

- 91.3.asigurării stimulentele pentru ieșirea din schemă;
- 91.4.reducerii riscului de denaturare a concurenței între statele membre și între băncile care accesează capital fără sprijin public.
92. O rată de remunerare apropiată de prețul pieței este esențială pentru a preveni eliminarea recapitalizării în sectorul privat și pentru a facilita revenirea la condiții normale de piață.
93. Măsurile de recapitalizare trebuie să includă stimulente adecvate pentru rambursarea capitalului de stat atunci când condițiile de piață permit.
94. Furnizorii stabilesc o remunerare suficient de ridicată pentru capitalul de stat, în scopul stimulării băncilor de a accesa surse alternative de capital.
95. Pentru a încuraja ieșirea din schemă, se aplică, de regulă, un supliment la prețul de intrare. Structura prețurilor include mecanisme de majorare a acestora în timp și clauze de tip „step-up”.
96. În cazul în care un furnizor de ajutor de stat nu majorează rata nominală a remunerării, acesta poate crește remunerarea globală prin:
 - 96.1.introducerea de opțiuni de cumpărare sau alte clauze de rambursare;
 - 96.2.mecanisme care încurajează atragerea de capital privat.
97. Furnizorul de ajutor de stat poate aplica o politică restrictivă privind plata dividendelor, pentru a asigura caracterul temporar al intervenției statului și pentru a sprijini consolidarea bazei de capital și creditarea economiei reale.
98. Plata dividendelor poate fi permisă dacă reprezintă un stimulent pentru atragerea de capital privat în băncile în esență solide.
99. Consiliul Concurenței evaluează individual mecanismele de ieșire propuse, în funcție de amploarea recapitalizării și profilul de risc al băncii beneficiare.
100. Combinarea nivelului și tipului de remunerare cu o politică restrictivă privind dividendele constituie un stimulent de ieșire adecvat pentru băncile beneficiare.
101. Nu se impun restricții privind plata dividendelor dacă prețul reflectă corect riscul, recapitalizarea este limitată, iar clauzele de „step-up” sau măsuri echivalente oferă suficiente stimulente pentru ieșire.
102. Schemele de recapitalizare trebuie să includă garanții împotriva denaturării mediului concurențial.
103. Infuziile de capital nu pot depăși minimul necesar și nu pot permite adoptarea unor strategii comerciale agresive incompatibile cu obiectivele recapitalizării.

104. Băncile care beneficiază de recapitalizare de stat nu trebuie să utilizeze acest sprijin în scopuri comerciale.
105. Fuziunile și achizițiile vor fi, de regulă, organizate prin proceduri de achiziții publice concurențiale, pentru a preveni avantajele nejustificate față de concurenți.
106. Nivelul garanțiilor de comportament se stabilește prin evaluarea proporționalității, ținând cont de profilul de risc al băncii beneficiare, valoarea infuziei de capital și nivelul de capitalizare atins.
107. În cazul recapitalizării destinate finanțării economiei reale, furnizorul ajutorului de stat condiționează acordarea ajutorului de existența unor garanții naționale executorii, care să asigure utilizarea resurselor pentru susținerea creditării economiei reale.
108. Recapitalizările fac obiectul unei examinări periodice. La șase luni de la introducerea măsurilor de recapitalizare, furnizorii ajutorului de stat au obligația de a transmite Consiliului Concurenței un raport privind implementarea acestora.
109. Raportul trebuie să furnizeze informații complete privind:
 - 109.1. băncile care au fost recapitalizate, inclusiv în ceea ce privește elementele menționate la punctele 75-83 și în anexa nr.4, precum și o evaluare a modelului de afaceri al băncii, în vederea analizei profilului de risc și a viabilității băncii;
 - 109.2. sumele primite de băncile respective și condițiile în care a avut loc recapitalizarea;
 - 109.3. utilizarea capitalului primit, inclusiv în ceea ce privește sprijinirea împrumuturilor către economia reală, creșterea externă și politica privind dividendele a băncilor beneficiare;
 - 109.4. respectarea angajamentelor asumate de către furnizorul ajutorului de stat în ceea ce privește stimulentele de ieșire și alte condiții și garanții; și
 - 109.5. calea de urmat pentru a nu mai depinde de capitalul de stat.
110. În cadrul revizuirii periodice, Consiliul Concurenței evaluează necesitatea menținerii garanțiilor de comportament aferente măsurilor de recapitalizare.
111. În funcție de evoluția condițiilor pieței, Consiliul Concurenței poate solicita o analiză a garanțiilor aplicate, pentru a se asigura că ajutorul este limitat la suma și durata minimă necesară pentru a gestiona criza.
112. Atât în cazul băncilor solide, cât și în cazul băncilor care nu sunt solide, recapitalizările băncilor se supun unor condiții stricte.

113. Remunerarea în cazul băncilor care nu sunt în esență solide trebuie să reflecte profilul de risc al beneficiarului și să fie superioară celei aplicate băncilor în esență solide.
114. În situații urgente, Banca Națională a Moldovei poate interveni cu măsuri de restructurare. Dacă nu se poate stabili o remunerare conformă cu profilul de risc, aceasta trebuie să fie apropiată de nivelul aplicat unei bănci similare în condiții normale de piață.
115. Utilizarea capitalului de stat pentru bănci este permisă numai cu condiția lichidării sau restructurării profunde, incluzând schimbări la nivel de conducere și guvernanta corporativă.
116. Cu excepția schemelor de recapitalizare menționate în secțiunea 9 din prezentul capitol, orice recapitalizare poate fi autorizată ca ajutor de stat pentru restructurare numai după ce Consiliul Concurenței și furnizorii ajutorului de stat ajung la un acord privind planul de restructurare.
117. Până la rambursarea statului, garanțiile de comportament pentru băncile în dificultate aflate în etapele de salvare și restructurare includ, în principal:
 - 117.1. politică restrictivă privind dividendele, inclusiv interzicerea acestora pe durata restructurării;
 - 117.2. limitarea remunerării personalului cu funcții de conducere și a bonusurilor;
 - 117.3. obligația restabilirii și menținerii unui nivel ridicat al ratei de solvabilitate, compatibil cu stabilitatea financiară;
 - 117.4. stabilirea unui calendar de rambursare către stat.

Secțiunea 4. Participarea băncilor la operațiunile de recapitalizare și stabilirea prețului

118. Participarea băncilor la operațiunile de recapitalizare poate fi deschisă tuturor băncilor sau unui segment semnificativ al acestora, aplicându-se criterii generale de diferențiere, în vederea obținerii unei rentabilități globale adecvate pe termen mediu și lung.
119. Consiliul Concurenței acceptă mecanisme de calcul al prețului care să asigure o rată anuală preconizată a rentabilității totale pentru toate băncile participante la o schemă suficient de largă, care să răspundă nevoilor diferitelor entități din sectorul financiar și să stimuleze ieșirea acestora din schema respectivă.

120. Rata anuală de rentabilitate preconizată trebuie să fie, în mod obișnuit, peste limita superioară stabilită pentru instrumentele de capital de rangul 1.
121. Mecanismele menționate pot include un preț de intrare redus, majorări ale ratei și alte elemente de diferențiere și garanții specifice.

Secțiunea 5. Plan de restructurare în cazul băncilor solide și în cazul băncilor în dificultate

122. Ajutorul primit sub formă de măsuri de recapitalizare sau de salvare a activelor este considerat ajutor pentru restructurare, cu excepția situației când are caracter temporar și poate fi acordat în condițiile stricte prevăzute de secțiunea 8 din prezentul capitol, ca ajutor de salvare.
123. Recapitalizarea unei bănci impune obligația de a transmite Consiliului Concurenței un plan de restructurare în vederea confirmării sau restabilirii viabilității pe termen lung a băncilor individuale fără să se bazeze pe ajutoare de stat.
124. La evaluare, Consiliul Concurenței va ține cont de orice situație specifică de pe piață.
125. Regulamentul și cadrul de restructurare este aplicat cu flexibilitate în ipoteza unui șoc puternic care amenință stabilitatea financiară în Republica Moldova sau în unul sau mai multe state ale Uniunii Europene.

Secțiunea 6. Recapitalizările și măsurile privind activele depreciate

126. Recapitalizările și măsurile privind activele depreciate, inclusiv garanțiile pentru active, pot fi autorizate numai pentru acoperirea unui deficit de capital stabilit prin exerciții oficiale (test de stres, evaluare a calității activelor etc.) și confirmat, după caz, de autoritatea de supraveghere competentă.
127. Autorizarea acestor măsuri se poate acorda numai după demonstrarea de către furnizorul ajutorului de stat că toate opțiunile de limitare a ajutorului la minimul necesar au fost epuizate.
128. În acest scop, furnizorul ajutorului de stat trebuie să prezinte un plan de majorare a capitalului, separat sau integrat în planul de restructurare, incluzând măsuri interne ale băncii și măsuri de repartizare a sarcinilor în rândul acționarilor și creditorilor subordonați.
129. Planul de majorare a capitalului, corelat cu evaluarea activelor și analiza perspectivelor de capital, determină deficitul de capital rezidual care

poate fi acoperit prin ajutor de stat și care impune, în mod obligatoriu, prezentarea unui plan de restructurare.

Secțiunea 7. Abordarea unui deficit de capital – notificarea prealabilă și notificarea ajutorului de restructurare

130. La identificarea unui deficit de capital care ar putea necesita acordarea unui ajutor de stat, furnizorul ajutorului de stat are obligația de a adopta măsuri pentru reducerea la minimum a costurilor de remediere.
131. Furnizorul ajutorului de stat notifică Consiliul Concurenței, în prealabil, măsura de sprijin. Notificarea prealabilă are la bază un plan de majorare a capitalului, elaborat împreună cu banca vizată și aprobat de Banca Națională a Moldovei.
132. Planul de majorare a capitalului include:
 - 132.1. măsuri concrete de majorare a capitalului întreprinse de bancă și, dacă este cazul, măsuri de repartizare a sarcinilor între acționari și creditorii subordonați;
 - 132.2. garanții privind prevenirea ieșirilor de fonduri (inclusiv limitarea achizițiilor, dividendelor sau cupoanelor);
 - 132.3. metodologia și datele utilizate pentru determinarea deficitului de capital, validate de Banca Națională a Moldovei.
133. După prezentarea planului de majorare a capitalului și includerea rezultatelor evaluării calității activelor băncii, precum și a evaluării adecvării capitalului orientate spre viitor, furnizorul stabilește deficitul de capital rezidual ce urmează a fi acoperit prin ajutor de stat.
134. Înainte de notificarea măsurii de sprijin, Consiliul Concurenței poate acorda, la solicitarea furnizorului, consultanță de specialitate cu privire la planul de restructurare.
135. Consiliul Concurenței autorizează măsura de recapitalizare sau măsura privind activele depreciate, în calitate de ajutor de restructurare, numai după aprobarea planului de restructurare.
136. În cadrul planului de majorare a capitalului aprobat de autoritatea de supraveghere competentă, beneficiarul are obligația de a identifica și, în măsura posibilităților, fără a compromite viabilitatea sa, de a implementa toate măsurile posibile de majorare a capitalului.
137. Măsurile de majorare a capitalului prevăzute la punctul 136 includ, în special:
 - 137.1. emisiunile de drepturi;

- 137.2.conversia voluntară a titlurilor de creanțe subordonate în capitaluri proprii pe baza unor stimulente legate de riscuri;
- 137.3.exerciții de gestionare a datoriilor care, în principiu, ar trebui să fie generatoare de capital în proporție de 100 % în cazul în care deficitul de capital nu poate fi acoperit în totalitate, ceea ce impune necesitatea unui ajutor de stat;
- 137.4.vânzări de active și de portofolii generatoare de capital;
- 137.5.securitizarea portofoliilor pentru a genera capital din activități auxiliare;
- 137.6.reținerea profiturilor;
- 137.7.alte măsuri care reduc nevoile de capital.
138. În cazul în care planul de majorare a capitalului prevede că măsurile propuse nu pot fi implementate în termen de 6 luni de la data prezentării acestuia, Consiliul Concurenței inițiază consultări cu Banca Națională a Moldovei, în scopul evaluării oportunității recunoașterii acestor măsuri ca măsuri de majorare a capitalului.
139. Conducerea băncii trebuie să aibă stimulente pentru a realiza o restructurare aprofundată și în timp util, reducând astfel necesitatea ajutorului de stat. Dacă recurgerea la ajutor de stat putea fi evitată, în mod rezonabil, prin acțiuni adecvate și prompte ale conducerii, banca trebuie să înlocuiască directorul executiv și, după caz, alți membri ai Consiliului de administrație.
140. Băncile beneficiare ale ajutorului de stat sub formă de recapitalizare sau măsuri privind activele depreciate trebuie să aplice politici stricte de remunerare pentru conducere, inclusiv plafonarea remunerației totale a personalului, inclusiv a membrilor Consiliului de administrație și cadrelor de conducere. Plafonarea cuprinde toate componentele fixe și variabile, inclusiv pensiile.
141. Remunerația totală, componente fixe și variabile, a membrilor Consiliului de administrație și cadrelor superioare nu poate depăși de 15 ori salariul mediu stabilit la nivel național sau de 10 ori salariul mediu al angajaților băncii. Restricțiile se aplică până la finalul perioadei de restructurare sau până la rambursarea ajutorului de stat, oricare dintre aceste date survin mai devreme.
142. Orice bancă beneficiară a unui ajutor de stat sub formă de recapitalizare sau de măsuri privind activele depreciate trebuie, în principiu, să nu facă plăți compensatorii mai mari decât cele impuse prin lege sau în contract.

143. Ajutorul de stat poate genera hazard moral și afecta disciplina pieței, pentru a-l limita, acesta se acordă numai cu o repartizare adecvată a sarcinilor între investitorii existenți.
144. Repartizarea sarcinilor presupune, după absorbția pierderilor de către capitalurile proprii, contribuții din partea deținătorilor de capital hibrid și a titularilor de creanțe subordonate, prin conversie în capital de nivel 1 sau reducerea valorii contabile a principalului. Plățile în numerar către aceștia trebuie evitate, pe cât posibil din punct de vedere juridic. Deținătorii de capital hibrid și titularii de creanțe subordonate trebuie să contribuie la reducerea cât mai mult posibil a deficitului de capital.
145. Titularii creanțelor cu rang prioritar, inclusiv depozitele asigurate, depozitele neasigurate, obligațiunile și alte creanțe prioritare, nu sunt obligați să contribuie la repartizarea sarcinilor în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, indiferent dacă aceasta se realizează prin conversia în capital sau prin reducerea valorii instrumentelor.
146. Dacă rata capitalului băncii care se confruntă cu deficitul de capital identificat este superioară nivelului minim reglementat la nivel național, banca trebuie să își restabilească poziția financiară prin măsuri proprii, în special prin intermediul măsurilor de majorare a capitalului. În lipsa altor opțiuni și în absența unor măsuri de supraveghere adecvate, cum ar fi măsurile de intervenție timpurie sau alte măsuri de remediere menite să acopere deficitul, situație confirmată de Banca Națională a Moldovei, datoria subordonată se convertește în capital propriu, anterior acordării ajutorului de stat.
147. În cazul neîndeplinirii cerințelor minime de capital de reglementare, datoria subordonată se convertește sau i se reduce valoarea contabilă, în principiu înainte de acordarea ajutorului de stat. Ajutorul se acordă doar după contribuția deplină a capitalurilor proprii, a capitalului hibrid și a datoriei subordonate la acoperirea oricărei pierderi.
148. Se poate acorda derogare de la prevederile din punctele 146 și 147, dacă aplicarea acestora pune în pericol stabilitatea financiară sau produce efecte disproporționate. Această derogare s-ar putea aplica în cazurile în care valoarea ajutorului care urmează să fie primit este mai mică în comparație cu activele ponderate la risc ale băncii și deficitul de capital redus în mod semnificativ, în special, prin măsurile de majorare a capitalului prevăzute la punctele 136 și 137. De asemenea, s-ar putea evita rezultatele disproporționate sau un risc pentru stabilitatea

financiară prin reexaminarea ordinii în care sunt aplicate măsurile de acoperire a deficitului de capital.

149. În aplicarea punctelor 146 și 147, se respectă principiul conform căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat, astfel încât creditorii subordonați nu pot primi mai puțin decât ar fi primit în absența ajutorului de stat.
150. Pentru limitarea ajutorului de stat la minimul necesar, banca trebuie să prevină ieșirile de fonduri din momentul în care nevoia de capital este cunoscută sau ar fi trebuit să fie cunoscută. De la acel moment, banca:
 - 150.1. nu are dreptul să plătească dividende pentru acțiuni sau cupoane pentru instrumentele de capital hibride (sau orice alt instrument pentru care plata cuponului depinde de libertatea de apreciere a băncii);
 - 150.2. nu are dreptul să răscumpere nicio acțiune proprie sau să utilizeze instrumente de capital hibride pe parcursul perioadei de restructurare fără aprobarea prealabilă a Consiliului Concurenței;
 - 150.3. nu are dreptul să răscumpere instrumentele de capital hibride, cu excepția cazului în care o astfel de măsură, eventual în combinație cu altele, permite instituției să absoarbă pe deplin deficitul de capital și se realizează la un nivel suficient de apropiat de nivelurile pieței și la un preț care nu depășește cu mai mult de 10 % prețul pieței; orice răscumpărare este condiționată de aprobarea prealabilă a Consiliului Concurenței;
 - 150.4. nu are dreptul să efectueze nicio tranzacție de gestionare a capitalului fără aprobarea prealabilă a Consiliului Concurenței;
 - 150.5. nu are dreptul să aplice practici comerciale agresive;
 - 150.6. nu are dreptul să achiziționeze participații în nicio întreprindere, indiferent dacă aceasta se realizează sub forma unui transfer de active sau acțiuni. Această cerință nu se aplică în cazul:
 - a) achiziționărilor care au loc în cursul normal al activităților bancare în contextul gestionării creanțelor existente față de firmele în dificultate;
 - b) achiziționării de participații în întreprinderi, cu condiția ca prețul de achiziție să reprezinte sub 0,01 % din dimensiunea ultimului bilanț al băncii disponibil la momentul respectiv și ca totalul prețurilor de cumpărare plătite pentru toate achizițiile de acest tip care sunt efectuate din momentul respectiv și până la sfârșitul perioadei de restructurare să reprezinte sub 0,025 % din dimensiunea ultimului bilanț al băncii disponibil la momentul respectiv;

- c) achiziționării unei întreprinderi, după obținerea aprobării Consiliului Concurenței, în cazul în care acest lucru este necesar, în circumstanțe excepționale, pentru restaurarea stabilității financiare sau pentru asigurarea concurenței efective;
- 150.7. trebuie să se abțină de la orice publicitate cu trimitere la sprijinul acordat de stat și de la orice strategie comercială agresivă pe care nu ar fi aplicat-o în lipsa sprijinului acordat de furnizor.
151. Întrucât trebuie să se asigure că ajutorul este limitat la minimumul necesar, în cazul în care o bancă întreprinde acțiuni care nu respectă cerințele menționate la punctul 150 într-un moment în care nevoia de capital suplimentar ar fi trebuit să fie evidentă într-o întreprindere bine gestionată, Consiliul Concurenței adăugă, la cuantumul ajutorului, în scopul stabilirii măsurilor necesare pentru limitarea denaturării concurenței, o sumă echivalentă ieșirii de fonduri.
152. Deficitul de capital rămas după aplicarea măsurilor de majorare a capitalului și de repartizare a sarcinilor poate fi acoperit prin recapitalizare publică, prin măsuri privind activele depreciate sau prin combinarea acestora, condiționat de prezentarea unui plan de restructurare aprobat de Consiliul Concurenței.

Secțiunea 8. Ajutorul de salvare sub formă de recapitalizare și de măsuri privind activele depreciate

153. Prin excepție de la obligația furnizorilor de a notifica Consiliul Concurenței un plan de restructurare înainte de a lua orice măsură privind recapitalizarea sau activele depreciate, în mod excepțional, Consiliul Concurenței poate autoriza acordarea temporară a ajutorului de salvare anterior aprobării planului, doar dacă este necesar pentru menținerea stabilității financiare, pe baza unei analize ex ante realizate de Banca Națională a Moldovei, care confirmă existența unui deficit actual de capital ce impune măsuri urgente. Orice astfel de analiză trebuie să demonstreze că riscul excepțional la adresa stabilității financiare nu poate fi evitat cu ajutorul capitalurilor private într-un timp suficient de scurt sau prin orice altă măsură temporară cu efect mai puțin perturbator, cum ar fi o garanție de stat.
154. Orice astfel de măsură trebuie notificată Consiliului Concurenței, care respectă normele privind remunerarea și repartizarea sarcinilor.
155. Ajutorul de salvare sub formă de recapitalizare sau măsuri privind activele depreciate nu trebuie să împiedice aplicarea cerințelor de

repartizare a sarcinilor prevăzute în prezentul capitol. Măsurile de repartizare a sarcinilor trebuie aplicate fie concomitent cu ajutorul de salvare, fie *ex post*, prin mecanisme conforme cadrului de reglementare și supraveghere.

156. După aprobarea temporară a ajutorului de salvare, furnizorul ajutorului de stat transmite Consiliului Concurenței, în termen de 2 luni, un plan de restructurare conform anexei nr.1, care este evaluat în funcție de principiile de repartizare a sarcinilor.

Secțiunea 9. Schemă de recapitalizare și de restructurare a instituțiilor mici

157. Pentru băncile mici, ale căror active totale nu depășesc 100 milioane euro, Consiliul Concurenței poate autoriza schema simplificată de recapitalizare și restructurare limitată la o perioadă de 6 luni, cu respectarea principiilor prevăzute în prezentul capitol. Totalul bilanțurilor băncilor beneficiare de ajutor de stat prin aceste scheme nu trebuie să depășească 1,5% din activele de pe piața națională.
158. Furnizorul ajutorului de stat transmite Consiliului Concurenței rapoarte semestriale privind aplicarea schemei.

Capitolul IV

AJUTOARE DE STAT PENTRU SALVAREA ACTIVELOR BANCARE DEPRECIATE

Secțiunea 1. Principii specifice

159. Prezentul capitol urmărește stabilirea unor principii și condiții pentru a asigura o eficacitate cât mai mare a măsurilor de salvare a activelor pe piața națională, ținând seama de obiectivul pe termen lung de restabilire a condițiilor de piață normală, rămânând totodată suficient de flexibile încât să răspundă unor caracteristici specifice sau să furnizeze măsuri sau proceduri suplimentare la nivel individual sau național, din motive de stabilitate financiară. Aplicarea unor măsuri de salvare a activelor eficace ar trebui să ducă la menținerea activității de creditare a economiei reale.
160. Prezentul capitol oferă mai multe orientări specifice privind aplicarea normelor în materie de ajutoare de stat salvării activelor, punându-se accentul pe aspecte precum;
- 160.1.cerințele referitoare la transparență și la dezvăluirea informațiilor;

- 160.2.repartizarea sarcinilor între inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat, acționari și creditori;
- 160.3.alinierea stimulentei pentru beneficiari la obiectivele de politică publică;
- 160.4.principiile care stau la baza elaborării măsurilor de salvare a activelor în ceea ce privește eligibilitatea, evaluarea și gestionarea activelor depreciate; și
- 160.5.relația dintre salvarea activelor, alte măsuri de sprijin guvernamental și restructurarea băncilor.
- 161. Salvarea activelor bancare reprezintă o măsură de salvagardare a stabilității financiare și de sprijinire a activității de creditare a băncilor.
- 162. Orice ajutor de stat acordat sub forma unor măsuri de salvare a activelor se acordă ca ajutor de restructurare și, în mod excepțional în condițiile secțiunii 8 din Capitolul IV, ca ajutor de salvare și trebuie să respecte cumulativ următoarele principii:
 - 162.1. necesitatea;
 - 162.2. proporționalitatea;
 - 162.3. minimizarea denaturărilor concurenței.
- 163. Principiile prevăzute la punctul 162 se aplică tuturor băncilor care beneficiază de măsuri de salvare a activelor, indiferent de situația individuală a acestora. Aplicarea acestor principii poate varia în funcție de profilul de risc și de viabilitatea economică a instituției beneficiare, în vederea adaptării măsurilor de salvare la circumstanțele specifice ale fiecărui caz.

Secțiunea 2. Criterii și analiză

- 164. Măsurile publice de salvare a activelor reprezintă ajutor de stat în măsura în care, ca efect al aplicării acestora, banca beneficiară:
 - 164.1.nu mai trebuie să înregistreze o pierdere sau o rezervă pentru o posibilă pierdere aferentă activelor sale depreciate;
 - 164.2.este compensată pentru înregistrarea unor astfel de pierderi; și/sau
 - 164.3.eliberează capital de reglementare pentru alte utilizări.
- 165. Situațiile stabilite la punctul 164 includ, în mod special, următoarele:
 - 165.1.activele depreciate sunt achiziționate sau asigurate la o valoare mai mare decât prețul pieței;
 - 165.2.prețul garanției acordate de stat nu compensează în mod adecvat statul pentru obligația sa maximă posibilă, asumată în cadrul garanției respective.

166. Principiile care stau la baza acestor norme se aplică *mutatis mutandis* atunci când Republica Moldova și două sau mai multe state membre ale Uniunii Europene își coordonează măsurile pentru a salva activele băncilor transfrontaliere.
167. Orice măsură de salvare a activelor trebuie să se bazeze pe o identificare clară a amplitudinii problemelor băncii legate de active, a solvabilității sale intrinseci înainte de primirea sprijinului și a perspectivelor ca aceasta să redevină viabilă. La aprobarea măsurii de salvare se au în vedere, în mod corespunzător, toate opțiunile alternative disponibile, în scopul facilitării procesului necesar de restructurare, al evitării denaturării stimulentei pentru toți actorii implicați, precum și al prevenirii utilizării ineficiente a resurselor publice, fără ca acestea să contribuie efectiv la reluarea fluxului normal de creditare către economia reală.
168. Pentru a minimiza riscul unei necesități recurente de a recurge la intervenții ale statului în favoarea acelorași beneficiari, condiția prealabilă pentru a beneficia de salvarea activelor ar trebui să fie îndeplinirea următoarelor criterii:
 - 168.1. cererile de ajutor ar trebui să facă *ex ante* obiectul unei transparențe totale și a unei divulgări complete, de către băncile eligibile, a informațiilor cu privire la activele care fac obiectul măsurilor de salvare, pe baza unei evaluări adecvate, certificate de experți independenți recunoscuți și validate de Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu principiile evaluării detaliate în punctele 188-197. Divulgarea informațiilor privind activele depreciate ar trebui să fie efectuată înainte de intervenția guvernamentală, acest lucru ar trebui să ducă la determinarea valorii ajutorului și a pierderilor suferite de bancă în urma transferului de active;
 - 168.2. după înaintarea unei cereri de ajutor de către o anumită bancă, ar trebui efectuată o analiză completă a activităților și bilanțului băncii respective, în vederea evaluării gradului de adecvare al capitalului băncii și a perspectivelor acesteia de a fi viabilă în viitor (analiza viabilității). Această analiză trebuie să aibă loc în paralel cu certificarea activelor depreciate care fac obiectul programului de salvare a activelor, dar, având în vedere amploarea acesteia, ar putea fi încheiată după intrarea băncii în programul de salvare a activelor. Rezultatele analizei viabilității trebuie notificate Consiliului Concurenței și sunt luate în considerare la evaluarea măsurilor necesare a fi întreprinse ca urmare a analizei efectuate.

- 168.3. Băncile suportă, în cea mai mare măsură posibilă, pierderile aferente activelor depreciate. Acest lucru necesită, în primul rând, transparență totală și divulgarea de informații complete *ex ante*, urmate de o evaluare corectă a activelor înainte de intervenția guvernamentală și o remunerare corectă a statului pentru măsura de salvare a activelor, indiferent de forma acesteia, astfel încât să se asigure faptul că responsabilitatea acționarilor și repartizarea sarcinilor între aceștia sunt echivalente, oricare ar fi modelul ales. Combinarea acestor elemente ar trebui să ducă la coerență globală în ceea ce privește repartizarea sarcinilor în cadrul diverselor forme de sprijin din partea statului, având în vedere caracteristicile distincte specifice ale diferitelor tipuri de asistență.
169. În cazul în care, în urma evaluării activelor, se constată că banca ar deveni insolubilă în lipsa unei intervenții publice, aceasta este supusă, după caz, procedurii de administrare specială sau lichidării, potrivit legislației naționale.
170. Prin excepție, dacă lichidarea sau administrarea specială ar periclita stabilitatea financiară, autoritățile competente pot acorda, cu titlu temporar, măsuri de sprijin constând în garanții publice sau achiziții de active, limitate la nivelul minim necesar pentru elaborarea unui plan de restructurare sau de lichidare ordonată.
171. Măsurile de sprijin se acordă numai cu condiția suportării pierderilor de către acționari, cel puțin până la atingerea cerințelor minime de capital. În cazuri justificate, poate fi avută în vedere naționalizarea entității de credit.
172. În situația în care nu este posibilă repartizarea integrală *ex ante* a pierderilor sau riscurilor, entitatea de credit este obligată să contribuie ulterior la acoperirea acestora, prin clauze contractuale stabilite în momentul acordării sprijinului public. Acestea pot include:
- 172.1. clauze de recuperare, prin care banca rambursează ulterior costurile suportate de stat;
- 172.2. în cazul schemelor de garantare, clauze de tip „primă pierdere”, prin care banca suportă o parte inițială a pierderii (de regulă, cel puțin 10%);
- 172.3. clauze de „partajare a pierderilor restante”, care implică participarea băncii la pierderile suplimentare, în proporție stabilită (de regulă, cel puțin 10%).

173. Cu cât contribuția inițială a entitate de credit la acoperirea pierderilor este mai redusă, cu atât este mai necesară impunerea unei contribuții corespunzătoare din partea acționarilor într-o etapă ulterioară, prin conversia sprijinului public în acțiuni sau prin măsuri compensatorii suplimentare destinate limitării denaturării concurenței în cadrul procesului de restructurare.
174. Perioada de înscriere în programele de salvare a activelor depreciate se stabilește la maximum 6 luni de la data lansării schemei de către furnizor.
175. Pe durata perioadei de înscriere, băncile pot transmite spre analiză coșuri de active eligibile pentru includerea în programul de salvare, cu posibilitatea actualizării acestora.
176. În vederea asigurării eficienței măsurilor guvernamentale de salvare a activelor depreciate, autoritățile competente pot institui mecanisme care să asigure participarea prioritară a băncilor aflate în cea mai mare nevoie de sprijin. Astfel de mecanisme pot include participarea obligatorie la program și ar trebui să includă cel puțin divulgarea obligatorie de informații autorităților de supraveghere bancară. Obligația de divulgare a informației se aplică tuturor băncilor.
177. În situațiile în care participarea băncilor la schema de salvare a activelor nu este obligatorie, autoritățile competente pot institui stimulente adecvate pentru încurajarea aderării voluntare. Aceste stimulente pot include, fără a se limita la acestea, acordarea de garanții publice și oferirea de drepturi privilegiate acționarilor existenți, care să faciliteze atragerea de capital privat în condiții preferențiale, fără a aduce atingere principiilor transparenței, divulgării complete a informațiilor, evaluării corecte a activelor și repartizării echitabile a sarcinilor.
178. Participarea după expirarea perioadei de înscriere de 6 luni este posibilă numai în circumstanțe excepționale și imprevizibile pentru care banca nu este responsabilă și cu condiția îndeplinirii unor cerințe mai stricte, precum o mai mare remunerare a statului și/sau măsuri compensatorii mai importante.
179. Accesul la măsurile de salvare a activelor este condiționat de o serie de constrângeri de ordin comportamental adecvate. Băncile beneficiare sunt supuse unor restricții care să asigure faptul că efectele asupra capitalului ale măsurii de salvare sunt folosite pentru a acorda credite în vederea satisfacerii în mod adecvat a cererii în conformitate cu criteriile comerciale și fără discriminare, și nu pentru a finanța o strategie de

extindere (în special achiziția de bănci solide) în detrimentul concurenților.

180. Pot fi impuse restricții privind politica de distribuire a dividendelor și plafoane aplicabile remunerației personalului de conducere. Caracteristicile acestor restricții comportamentale se stabilesc pe baza unei evaluări a proporționalității, ținând cont de factorii care pot justifica necesitatea unei restructurări.
181. Stabilirea gamei de active eligibile pentru măsuri de salvare se face cu respectarea unui echilibru între obiectivul imediat al menținerii stabilității financiare și necesitatea restabilirii funcționării normale a pieței pe termen mediu. Activele denumite „active toxice” a căror valoare este puternic afectată, care nu mai pot fi transformate în lichidități sau care constituie sursa principală a incertitudinii privind viabilitatea băncii pot fi incluse cu prioritate în categoria activelor eligibile. Restrângerea gamei de active eligibile la astfel de active ar limita expunerea statului față de pierderile posibile și ar contribui la prevenirea denaturărilor concurenței.
182. Având în vedere diferențele dintre problemele specifice cu care se confruntă băncile, precum și gradul variabil în care activele depreciate afectează celelalte categorii de active, măsurile de sprijin sunt fundamentate pe o abordare pragmatică, care să includă elemente de flexibilitate, ce ar asigura faptul că și alte active beneficiază de măsuri de salvare, într-o măsură adecvată și atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător.
183. În vederea asigurării uniformității în procesul de selecție a activelor eligibile, se elaborează categorii („coșuri”) de active, diferențiate în funcție de gradul de depreciere, pe baza criteriilor prevăzute în anexa nr.2. Furnizorul ajutorului de stat decide care categorie de active ar putea fi acoperită și în ce măsură, sub rezerva analizei de către Consiliul Concurenței a gradului de depreciere al activelor alese.
184. În cazul în care sectorul bancar este afectat de factori suplimentari a căror magnitudine periclitizează stabilitatea financiară, se elaborează o abordare proporțională care să extindă eligibilitatea la categorii de active bine definite, aferente amenințării sistemice, pe baza unei justificări corespunzătoare și fără aplicarea de restricții cantitative.
185. Băncile pot să se dezică de activele depreciate care nu se încadrează în criteriile de eligibilitate prevăzute la punctele 181-184, fără a fi necesară o justificare specifică, pentru un plafon maximum de 10-20 % din totalul

activelor unei anumite bănci care face obiectul unui mecanism de salvare. Activele care nu sunt considerate depreciate în prezent nu pot face obiectul unui program de salvare.

186. Cu cât criteriile de eligibilitate sunt mai ample și cu cât proporția din portofoliul băncii reprezentată de activele în cauză este mai mare, cu atât mai profunde trebuie să fie restructurarea și remediile care să permită evitarea denaturărilor excesive ale concurenței.
187. Consiliul Concurenței nu consideră drept eligibile, pentru a intra sub incidența măsurilor de salvare, activele înregistrate în bilanțul băncii beneficiare după o anumită dată-limită anterioară anunțării programului de salvare.
188. O abordare corectă și consecventă în ceea ce privește evaluarea activelor, inclusiv a activelor care sunt mai complexe și mai puțin lichide, este esențială pentru a preveni denaturările excesive ale concurenței.
189. Evaluarea este efectuată în conformitate cu o metodologie generală stabilită la nivel național, cu implicarea Consiliului Concurenței și a Băncii Naționale a Moldovei, pentru a asigura eficacitatea măsurilor de salvare și reducerea riscurilor de arbitraj.
190. Pot fi utilizate metodologii alternative, adaptate circumstanțelor specifice, cu condiția asigurării unui nivel echivalent de transparență și a disponibilității datelor relevante. Băncile eligibile au obligația de a-și evalua portofoliile zilnic și de a furniza informații periodice și frecvente Consiliului Concurenței și autorității de supraveghere bancară.
191. În situațiile în care evaluarea activelor este deosebit de complexă, pot fi aplicate abordări alternative, precum constituirea unei „bănci bune”, caz în care statul achiziționează activele performante, și nu pe cele depreciate.
192. O altă opțiune o constituie preluarea băncii în proprietatea statului, inclusiv prin naționalizare, în vederea efectuării evaluării pe o perioadă mai lungă, în contextul restructurării băncii sau a lichidării ordonate a acesteia, eliminându-se astfel orice incertitudine cu privire la valoarea corectă a activelor în cauză.
193. Într-o primă etapă, activele ar trebui evaluate pe baza valorii de piață curente a acestora, atunci când este posibil. În general, orice transfer la un preț mai mare decât prețul pieței al activelor care fac obiectul unei scheme constituie ajutor de stat. Valoarea de piață curentă poate fi însă destul de diferită de valoarea contabilă a activelor respective în

circumstanțele actuale sau poate fi inexistentă în absența unei piețe (în cazul unor active valoarea poate fi practic zero).

194. Într-o a doua etapă, valoarea atribuită activelor depreciate în contextul unui program de salvare a activelor ("valoarea de transfer") este inevitabil mai mare decât prețurile curente ale pieței, pentru a obține efectul de salvare. Pentru a asigura coerența evaluării compatibilității ajutorului, Consiliul Concurenței are în vedere o valoare a transferului care să reflecte valoarea economică pe termen lung subiacentă ("valoarea economică reală") a activelor pe baza fluxurilor de numerar subiacente și a unor orizonturi temporale mai mari, un reper acceptabil indicând compatibilitatea valorii ajutorului, care trebuie să fie limitată strict la minim. Vor trebui avute în vedere marje de ajustare uniforme aplicabile anumitor categorii de active pentru a aproxima valoarea economică reală a unor active care sunt într-atât de complexe încât ar fi imposibilă efectuarea unei previziuni a evoluției viitoare a acestora.
195. Atunci când furnizorul ajutorului de stat consideră că este necesar să utilizeze o valoare de transfer a activelor care depășește valoarea lor economică reală, în special pentru a evita insolabilitatea tehnică, elementul de ajutor conținut de măsură este, la rândul său, mai mare. Acesta poate fi acceptat numai dacă este însoțit de o restructurare profundă și de prevederea unor condiții care să permită recuperarea acestui ajutor suplimentar într-o etapă ulterioară, de exemplu prin mecanisme de recuperare.
196. Procesul de evaluare, atât în ceea ce privește stabilirea valorii de piață, cât și a valorii economice reale, precum și remunerarea inițiatorului/furnizorului ajutorului de stat ar trebui să respecte aceleași principii și procese cu rol orientativ din anexa nr.3.
197. Atunci când se analizează metodele de evaluare propuse de furnizorii ajutorului de stat pentru măsurile de salvare a activelor și punerea lor în aplicare în anumite cazuri, Consiliul Concurenței poate consulta grupuri de experți în domeniul evaluării.
198. Gestionarea activelor care fac obiectul măsurilor de salvare trebuie să fie de așa natură încât asigure un tratament egal și previne denaturările excesive ale concurenței.
199. Mecanismele financiare utilizate trebuie să asigure că băncile beneficiare vor suporta aceeași proporție din pierderile suferite prin transferul activelor. Pot fi prevăzute clauze de recuperare a ajutorului acordat.

200. Pentru a asigura concentrarea eforturilor băncii asupra recăpătării viabilității și a preveni conflictele de interes, se impune separarea funcțională și organizațională clară între banca beneficiară și activele depreciate, inclusiv în privința conducerii, personalului și clienților.

Capitolul VI

MĂSURI ULTERIOARE-RESTRUCTURAREA ȘI RECĂPĂTAREA VIABILITĂȚII

201. Măsurile de salvare a activelor aplicate, în conformitate cu normele în materie de ajutoare de stat, urmăresc asigurarea unui sprijin minim și cu un efect de denaturare cât mai mic pentru eliminarea riscurilor aferente unei categorii distincte de active ale băncilor beneficiare, pentru a pregăti o bază solidă pentru recăpătarea viabilității pe termen lung, fără sprijin din partea statului. În funcție de situația și caracteristicile fiecărei bănci, acestea vor trebui să ia măsuri adecvate, în propriul interes, pentru a evita reapariția unor probleme similare și pentru a asigura o profitabilitate durabilă.
202. Conform normelor în materie de ajutoare de stat, în special, a celor privind ajutoarele de salvare și restructurare, salvarea activelor constituie o operațiune structurală și necesită o examinare atentă a trei condiții:
- 202.1. o contribuție adecvată a beneficiarului la costurile programului dedicat activelor depreciate;
- 202.2. acțiuni adecvate care să garanteze recăpătarea viabilității și
- 202.3. măsuri necesare pentru a remedia denaturările concurenței.
203. O contribuție adecvată a beneficiarului la costurile programului dedicat activelor depreciate este în mod normal îndeplinită prin divulgarea informațiilor, evaluarea, stabilirea prețului și repartizarea sarcinilor. Acest lucru trebuie să asigure faptul că beneficiarul suportă cel puțin toate pierderile rezultate în urma transferului de active către stat. Atunci când acest lucru este practic imposibil, ajutorul poate fi totuși autorizat, în mod excepțional, cu condiția respectării unor cerințe mai stricte în privința celorlalte două condiții.
204. Cerințele referitoare la recăpătarea viabilității și necesitatea unor remedii pentru denaturarea concurenței sunt stabilite de la caz la caz. Analiza viabilității ar trebui să ateste situația curentă și prospectivă a adecvării

capitalului băncii, după o evaluare și analiză complete ale factorilor posibili de risc.

205. Evaluarea de către Consiliul Concurenței a amplitudinii restructurării necesare după autorizarea inițială a măsurilor de salvare a activelor va fi stabilită în baza următoarelor criterii: limitarea ajutorului la minimumul necesar și garanții împotriva denaturărilor nejustificate ale concurenței, proporția activelor băncii care fac obiectul salvării, prețul la care se transferă aceste active în comparație cu prețul pieței, caracteristicile specifice ale măsurilor de salvare utilizate, gradul total de expunere a statului față de activele băncii ponderate în funcție de risc, natura și sursa problemelor băncii beneficiare și soliditatea modelului de afaceri și a strategiei de investiții a băncii. Se ține seama de orice garanție de stat sau recapitalizare de stat suplimentară, pentru a avea o imagine de ansamblu completă a situației băncii beneficiare.
206. Pentru a fi viabile pe termen lung, băncile trebuie să poată supraviețui fără sprijin din partea statului, ceea ce implică elaborarea unor planuri clare de rambursare a capitalului de stat primit și renunțarea la garanții de stat. În funcție de rezultatul acestei evaluări, restructurarea trebuie să includă o analiză aprofundată a strategiei și activității băncii.
207. Se consideră că este necesară o restructurare în profunzime atunci când, în urma unei evaluări adecvate a activelor depreciate în conformitate cu principiile prevăzute la punctele 181-184, fără intervenția statului ar rezulta capital propriu negativ/insolvabilitate tehnică.
208. Cererile repetate de acordare de ajutor și abaterea de la principiile generale prevăzute în Capitolul VIII, indică, de regulă, necesitatea unei astfel de restructurări aprofundate.
209. Este necesară o restructurare aprofundată în cazurile în care banca a primit deja ajutor de stat, indiferent de forma acestuia, dacă acesta contribuie la acoperirea sau evitarea pierderilor, luându-se în considerare, în mod corespunzător, caracteristicile specifice ale situației fiecărui beneficiar.
210. La stabilirea calendarului aplicării oricărei măsuri necesare pentru a restabili viabilitatea se ține seama de situația specifică a băncii în cauză, precum și de situația globală a sectorului bancar, fără a amâna nejustificat ajustările necesare.
211. Pentru aplicarea măsurilor necesare pentru a remedia denaturările concurenței se examinează gradul în care sunt necesare măsuri compensatorii, în baza denaturărilor concurenței care rezultă în urma

acordării ajutorului. Acest lucru poate implica reducerea dimensiunii sau cesionarea unităților comerciale sau filialelor profitabile sau angajamente de natură comportamentală de limitare a expansiunii comerciale.

212. Se consideră că sunt necesare măsuri de compensare dacă banca beneficiară nu îndeplinește condițiile stabilite în Capitolul VIII, în special, divulgarea informațiilor, evaluarea, stabilirea prețului și repartizarea sarcinilor.
213. Consiliul Concurenței analizează amploarea măsurilor compensatorii necesare în funcție de evaluarea sa a denaturărilor concurenței care rezultă în urma acordării ajutorului și în special pe baza următorilor factori:
 - 213.1. valoarea totală a ajutorului, inclusiv a ajutorului acordat prin măsurile de recapitalizare și de garantare,
 - 213.2. volumul activelor depreciate care beneficiază de măsură,
 - 213.3. proporția pierderilor care rezultă din active,
 - 213.4. soliditatea generală a băncii,
 - 213.5. profilul de risc al activelor de care banca a fost debarasată,
 - 213.6. calitatea gestionării riscului de către bancă,
 - 213.7. nivelul ratelor de solvabilitate în absența ajutorului,
 - 213.8. poziția pe piață a băncii beneficiare și denaturările concurenței ocazionate de continuarea activităților comerciale ale băncii și
 - 213.9. impactul ajutorului asupra structurii sectorului bancar.
214. La evaluarea nevoilor de restructurare a băncilor, Consiliul Concurenței ia în considerare:
 - 214.1. situația specifică a fiecărei entități,
 - 214.2. măsura în care o astfel de restructurare este necesară pentru restabilirea viabilității fără un nou sprijin din partea statului, gradul de dependență anterioară a băncii de ajutor de stat.
215. Cu cât dependența de ajutorul de stat este mai mare, cu atât este mai justificată impunerea unei restructurări profunde.

Capitolul VII

GARANȚII ȘI SPRIJIN SUB FORMĂ DE LICHIDITĂȚI ÎN AFARĂ DE LICHIDITĂȚILE FURNIZATE DE BANCA NAȚIONALĂ

216. Sprijinul sub formă de lichidități și garanțiile pentru pasive stabilizează temporar pasivele băncii și pot fi acordate după notificarea și aprobarea

temporară a Consiliului Concurenței, fără a fi necesară aprobarea prealabilă a unui plan de restructurare.

217. Garanțiile și sprijinul sub formă de lichidități pot fi notificate Consiliului Concurenței ca:

217.1. ajutor de stat individual;

217.2. prin scheme de ajutor de stat autorizate pentru o perioadă de maximum 6 luni. Aceste scheme sunt aplicabile doar băncilor care nu au deficit de capital.

218. În cazul în care o bancă cu deficit de capital necesită lichidități urgente, furnizorul ajutorului de stat notifică individual măsura de sprijin. Pentru o astfel de notificare se aplică procedura prevăzută la punctele 130-135, inclusiv cerința privind existența unui plan de restructurare sau de lichidare, cu excepția cazului în care ajutorul este rambursat în termen de 2 luni.

219. Pentru a fi autorizate de Consiliul Concurenței, garanțiile și sprijinul sub formă de lichidități trebuie să respecte următoarele cerințe:

219.1. garanțiile pot fi acordate numai pentru noile emisiuni de titluri de creanță cu rang prioritar ale entităților de creditare;

219.2. garanțiile pot fi acordate numai pentru titlurile de creanță ale căror scadențe se încadrează între trei luni și cinci ani (sau cel mult șapte ani în cazul obligațiunilor garantate). Garanțiile cu o scadență de peste trei ani trebuie, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător, să fie limitate la o treime din garanțiile nerambursate acordate unei anumite bănci;

219.3. nivelul minim de remunerare a garanțiilor de stat trebuie să fie conform formulei stabilite în anexa nr.5 la prezentul Regulament;

219.4. un plan de restructurare trebuie să fie prezentat Consiliului Concurenței în termen de 2 luni în cazul oricărei entități de creditare căreia i s-au acordat garanții pentru datorii noi sau pentru datorii reînnoite pentru care, la momentul acordării noii garanții, totalul garanțiilor nerambursate pentru pasive (inclusiv garanțiile acordate înainte de data la care se ia decizia respectivă) depășește atât o rată de 5% din totalul pasivelor, cât și o sumă totală de 500 de milioane euro;

219.5. pentru orice entitate de creditare în beneficiul căreia este solicitată garanția, trebuie prezentat un plan individual de restructurare sau de lichidare în termen de 2 luni de la data la care garanția a fost activată;

- 219.6. beneficiarii garanțiilor și ai sprijinului sub formă de lichidități trebuie să se abțină de la orice publicitate cu trimitere la sprijinul acordat de stat și de la utilizarea oricărei strategii comerciale agresive pe care nu ar fi aplicat-o în lipsa sprijinului acordat de inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat.
220. Pentru schemele de garanții și de sprijin sub formă de lichidități, trebuie îndeplinite următoarele criterii suplimentare:
- 220.1. schema trebuie limitată la băncile care nu au un deficit de capital, iar această situație trebuie atestată de autoritatea de supraveghere bancară;
- 220.2. garanțiile cu o scadență de peste trei ani trebuie să fie limitate la o treime din totalul garanțiilor acordate unei anumite bănci;
- 220.3. inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat trebuie să prezinte Consiliului Concurenței rapoarte la fiecare 3 luni cu privire la funcționarea schemei, emisiunile de titluri de creanță garantate și comisioanele reale percepute;
- 220.4. furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat trebuie să prezinte, în completarea rapoartelor privind funcționarea schemei, informațiile actualizate disponibile privind costul comparabil al emisiunilor de titluri de creanță negarantate (natura, volumul, ratingul, moneda).

Capitolul VIII

FURNIZAREA DE LICHIDITĂȚI DE CĂTRE BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI ȘI INTERVENȚIA SCHEMELOR DE GARANTARE A DEPOZITELOR ȘI FONDURILOR DE REZOLUȚIE

221. Activitățile curente ale Băncii Naționale a Moldovei legate de politica monetară, inclusiv operațiunile de piață deschisă și facilitățile permanente, nu intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat.
222. Sprijinul acordat individual unei instituții de credit sub forma asistenței de urgență privind lichiditatea nu constituie ajutor de stat, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:
- 222.1. instituția de credit se confruntă temporar cu o lipsă de lichidități, dar este solvabilă în momentul acordării lichidităților care are loc în situații excepționale și nu face parte dintr-un pachet mai mare de măsuri de ajutor;
- 222.2. facilitatea este integral asigurată printr-o garanție la care se aplică marjele de ajustare adecvate, în funcție de calitatea acesteia și de valoarea de piață;

- 222.3. Banca Națională a Moldovei percepe beneficiarului dobânzi de penalizare;
- 222.4. măsura se ia la inițiativa Băncii Naționale a Moldovei și, mai ales, nu este susținută printr-o contragaranție din partea statului.
223. Intervențiile fondurilor de garantare a depozitelor destinate rambursării deponenților, efectuate în conformitate cu obligațiile prevăzute de Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (Legea nr. 160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci), nu constituie ajutoare de stat.
224. Utilizarea fondurilor de garantare a depozitelor, indicate la punctul 222, sau a altor fonduri similare pentru sprijinirea restructurării instituțiilor de credit poate constitui ajutor de stat, în măsura în care aceste fonduri, chiar provenind din sectorul privat, se află sub controlul statului, iar statul decide asupra utilizării acestora.
225. Ajutoarele de stat acordate prin intervenții ale fondurilor de garantare sau similare sau ale fondurilor de rezoluție sunt supuse evaluării Consiliului Concurenței, în conformitate cu prezentul Regulament, pentru a se stabili compatibilitatea acestora cu mediul concurențial.

Capitolul IX

AJUTOARE DE STAT PENTRU LICHIDARE

Secțiunea 1. Principii specifice

226. În cazul în care instituția de credit aflată în dificultate nu poate, în mod credibil, să își restabilească viabilitatea pe termen lung, furnizorul trebuie să analizeze și opțiunea lichidării ordonate a respectivei instituții.
227. Măsurile de sprijin pentru lichidarea instituțiilor de credit în dificultate pot fi considerate ajutor compatibil, respectând cerințele prevăzute la punctul 147.
228. Obiectivul lichidării ordonate este încetarea activității în timp limitat, fără noi activități cu terți, și vânzarea unor părți ale instituției sau ale activelor prin proceduri competitive, pentru acoperirea costurilor de lichidare, fiind permisă desfășurarea activităților existente, în cazul în care acest lucru reduce costurile de lichidare. Veniturile generate de orice vânzare de active trebuie să contribuie la costurile de lichidare.
229. Furnizorii pot utiliza diverse instrumente pentru lichidarea instituțiilor în dificultate, cu respectarea principiilor stabilite în normele relevante. Orice

ajutor de stat pusă în aplicare pentru a sprijini o astfel de lichidare trebuie să respecte principiile prevăzute la Secțiunea 2 și 3 din prezentul capitol.

Secțiunea 2. Condițiile pentru autorizarea ajutorului de lichidare

230. Furnizorul ajutorului de stat trebuie să prezinte un plan pentru lichidarea ordonată a instituției de credit.
231. Consiliul Concurenței evaluează compatibilitatea măsurilor de ajutor care urmează să fie puse în aplicare în vederea soluționării situației entității din sectorul financiar pe baza aceleași criterii, aplicate *mutatis mutandis*, ca și cele pentru ajutorul de restructurare stabilite în prezentul regulament.
232. Caracterul special al lichidării ordonate impune luarea în considerare a aspectelor prezentate la punctele 233-239.
233. Furnizorul ajutorului de stat trebuie să demonstreze că ajutorul îi permite entității din sectorul financiar să facă obiectul unei lichidări ordonate, limitând, în același timp, valoarea ajutorului la minimumul necesar pentru a menține instituția pe linia de plutire în timpul lichidării în vederea îndeplinirii obiectivului urmărit și respectând cerințele privind repartizarea sarcinilor prevăzute în prezentul regulament.
234. Pentru a se evita denaturările excesive ale concurenței, faza de lichidare ar trebui să se limiteze la perioada strict necesară pentru realizarea lichidării ordonate.
235. Entitatea din sectorul financiar beneficiară nu poate să concureze în mod activ pe piață sau să desfășoare activități noi. Funcționarea instituției se va limita la continuarea și la finalizarea activităților în curs pentru clienții existenți. Orice nouă activitate cu clienții existenți se va limita la modificarea clauzelor contractelor existente și la restructurarea împrumuturilor existente, cu condiția ca astfel de modificări să îmbunătățească valoarea actuală netă a activului respectiv.
236. Politica de tarificare aplicată de instituția de credit care urmează să fie lichidată trebuie să fie concepută astfel încât să îi încurajeze pe clienți să se orienteze către alternative mai atractive.
237. În cazul în care este necesară o licență bancară, cum ar fi cazul unui vehicul de administrare temporară a activelor sau a unei bănci-punte, aceasta ar trebui să se limiteze la activitățile strict necesare pentru lichidare. Licența bancară ar trebui retrasă cât mai repede de către Banca Națională a Moldovei.

238. În cadrul lichidării ordonate, este interzisă acordarea de ajutor suplimentar acționarilor și titularilor de creanțe subordonate, iar creanțele acestora nu pot fi transferate către activități economice în desfășurare, pentru a preveni hazardul moral.
239. Prevederile din prezentul Regulament privind repartizarea sarcinilor în rândul acționarilor și creditorilor subordonați, precum și cele ale punctului 150 și 151 trebuie respectate *mutatis mutandis*.

Secțiunea 3. Vânzarea unei instituții de credit în cursul procedurii de lichidare ordonată

240. Vânzarea unei entități din sectorul financiar în cursul unei proceduri de lichidare ordonată poate cuprinde elemente de ajutor de stat în favoarea cumpărătorului, cu excepția cazului în care vânzarea este organizată printr-o procedură concurențială de ofertare deschisă și necondiționată și activele sunt vândute ofertantului care oferă cel mai mare preț.
241. Pentru a determina existența ajutorului în favoarea cumpărătorului instituției de credit sau a unor părți ale acesteia, Consiliul Concurenței analizează dacă:
- 241.1. procesul de vânzare este deschis, necondiționat și nediscriminatoriu;
 - 241.2. vânzarea are loc în condițiile pieței;
 - 241.3. instituția de credit sau Guvernul, în funcție de structura aleasă, maximizează prețul de vânzare al activelor și pasivelor în cauză.
242. Consiliul Concurenței evaluează separat compatibilitatea ajutorului acordat cumpărătorului, dacă se constată existența acestuia.
243. În cazul în care ajutorul este acordat unei activități economice care urmează să fie vândută, compatibilitatea unui astfel de ajutor face obiectul unei examinări individuale în temeiul prezentului regulament.
244. În cazul în care procesul de lichidare duce la vânzarea unei entități economice care deține o cotă de piață semnificativă, Consiliul Concurenței evaluează necesitatea adoptării de măsuri destinate să limiteze denaturarea concurenței provocată de ajutorul acordat entității respective și verifică viabilitatea entității rezultate în urma vânzării.
245. În cadrul evaluării viabilității, Consiliul Concurenței ia în considerare în mod corespunzător dimensiunea și puterea cumpărătorului în raport cu dimensiunea și puterea activității achiziționate.

Secțiunea 4. Condiții pentru autorizarea schemelor de lichidare ordinară

246. Furnizorii pot implementa scheme de ajutor de stat destinate lichidării ordonate a instituțiilor de credit aflate în dificultate, pentru a limita efectele negative de contagiune asupra sectorului financiar și economiei în ansamblu.
247. Schemele de ajutor de stat pentru lichidarea instituțiilor de credit de dimensiuni limitate pot fi aprobate de către Consiliul Concurenței, cu condiția ca acestea să fie bine concepute astfel încât să asigure respectarea cerințelor privind repartizarea sarcinilor în rândul acționarilor și al titularilor de creanțe subordonate prevăzute la punctul 147 și să elimine hazardul moral și alte probleme de concurență.
248. Compatibilitatea acestor scheme de ajutor de stat se evaluează conform condițiilor din prezentul regulament, iar furnizorii trebuie să prezinte Consiliului Concurenței informații detaliate despre procesul și condițiile intervențiilor în favoarea instituțiilor beneficiare.
249. Pentru instituțiile cu active de peste 3 miliarde euro, măsurile de ajutor din cadrul schemelor de ajutor de stat aprobate trebuie notificate individual Consiliului Concurenței pentru aprobare, pentru a preveni denaturări nejustificate ale concurenței.

Secțiunea 5. Monitorizare

250. Furnizorii prezintă rapoarte periodice, cel puțin o dată pe an, cu privire la funcționarea oricărei scheme autorizate în conformitate cu Secțiunea 4 din prezentul capitol. Aceste rapoarte trebuie să conțină, de asemenea, informații privind fiecare instituție de credit care face obiectul unei lichidări în conformitate cu Secțiunea 4 din prezentul capitol.
251. Pentru a permite Consiliului Concurenței să monitorizeze evoluția procesului de lichidare ordonată și impactul acestuia asupra concurenței, furnizorii trebuie să prezinte rapoarte periodice (cel puțin o dată pe an) cu privire la evoluțiile procesului de lichidare pentru fiecare bancă în curs de lichidare, precum și un raport final la sfârșitul procedurii de lichidare. În anumite cazuri, poate fi numit un administrator însărcinat cu monitorizarea, un administrator însărcinat cu cesionarea sau ambii pentru a asigura respectarea condițiilor și a obligațiilor care stau la baza autorizării ajutorului.

Capitolul X
TRANSPARENȚA, MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA
AJUTOARELOR DE STAT ÎN FAVOAREA ENTITĂȚILOR DIN
SECTORUL FINANCIAR

252. La adoptarea deciziilor în temeiul prezentului Regulament, Consiliul Concurenței poate să impună obligații suplimentare în materie de raportare cu privire la ajutorul de stat acordat pentru a fi în măsură să verifice dacă decizia de autorizare a măsurii de sprijin a fost respectată.
253. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat vor transmite Consiliului Concurenței toate informațiile necesare pentru Registrul ajutoarelor de stat în conformitate cu actul normativ adoptat de Consiliul Concurenței cu privire la registrul în cauză.
254. Consiliul Concurenței monitorizează ajutoarele de stat existente evaluate în temeiul prezentului Regulament în conformitate cu art. 20 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
255. Pentru monitorizarea ajutoarelor notificate, furnizorii trebuie să țină evidențe detaliate care să conțină informațiile și documentele justificative necesare pentru a demonstra că sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute în prezentul Regulament. Aceste evidențe trebuie să se păstreze timp de 10 ani de la data la care a fost acordat ajutorul ad-hoc sau de la data la care a fost acordat ultimul ajutor în cadrul schemei.
256. Consiliul Concurenței poate solicita furnizorului ajutorului de stat să furnizeze toate informațiile și documentele justificative pe care le consideră necesare pentru a monitoriza aplicarea prezentului Regulament. Furnizorul în cauză transmite Consiliului Concurenței informațiile și documentele justificative solicitate în termenul stabilit în cerere.
257. Consiliul Concurenței asigură transparența ajutoarelor de stat în favoarea entităților din sectorul financiar în conformitate cu art. 21 alin. (1) al Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Anexa nr.1

*la Regulamentul privind ajutoarele de stat
în favoarea entităților din sectorul financiar*

Model pentru planul de restructurare**Cuprins indicativ pentru planul de restructurare**

1. Informații cu privire la instituția financiară (descrierea structurii etc.).
2. Descrierea pieței și cotele de piață.
 - 2.1. Descrierea principalelor piețe de produse relevante (diferențierea cel puțin între: piețe de vânzare cu amănuntul, piețe angro, piețe de capital etc.).
 - 2.2. Calcularea cotelor de piață (cum ar fi, la nivel național și european, în funcție de dimensiunea geografică a piețelor relevante).
3. Analiza motivelor din cauza cărora instituția se confruntă cu dificultăți (factori interni).
4. Descrierea intervenției statului și evaluarea ajutorului de stat.
 - 4.1. Informații care să indice dacă instituția financiară sau filialele ei au beneficiat deja de un ajutor de salvare sau de restructurare în trecut.
 - 4.2. Informații privind forma și valoarea ajutorului de stat sau a avantajului financiar legat de ajutor. Informațiile trebuie să se refere la toate ajutoarele de stat primite ca ajutor individual sau în cadrul unui sistem pe parcursul perioadei de restructurare.
 - 4.3. Evaluarea ajutorului de stat în temeiul normelor în materie de ajutoare de stat și cuantificarea valorii ajutorului.
5. Restabilirea viabilității.
 - 5.1. Prezentarea diverselor supoziții privind evoluția pieței.
 - 5.1.1. Situația inițială de pe principalele piețe de produse.
 - 5.1.2. Evoluția preconizată a pieței de pe principalele piețe de produse.
 - 5.2. Prezentarea scenariului fără luarea măsurii.
 - 5.2.1. Adaptarea necesară la planul de afaceri inițial.
 - 5.2.2. Indicatorii de capital anteriori, actuali și viitori (tier 1, tier 2).
 - 5.3. Prezentarea strategiei viitoare propuse pentru instituția financiară și a modului în care aceasta va asigura viabilitatea.
 - 5.3.1. Poziție inițială și cadru general.
 - 5.3.2. Cadre individuale în funcție de ramura de activitate a instituției financiare.
 - 5.3.3. Adaptarea la schimbări în mediul de reglementare (creșterea managementului riscurilor, sporirea marjelor de protecție a capitalurilor proprii etc.).

- 5.3.4. Confirmare privind anunțarea completă a activelor depreciate.
- 5.3.5. Dacă este necesar, modificări ale structurii participării.
- 5.4. Descrierea și prezentarea generală a diferitelor măsuri planificate să restabilească viabilitatea, a costurilor și a impactului lor asupra contului de profit și pierdere/bilanțului.
 - 5.4.1. Măsuri la nivelul grupului.
 - 5.4.2. Măsuri în funcție de ramura de activitate.
 - 5.4.3. Impactul fiecărei măsuri asupra contului de profit și pierdere/bilanțului.
- 5.5. Descrierea efectelor aferente diferitelor măsuri destinate să limiteze denaturarea concurenței (conform punctului 7 din prezenta anexă), din perspectiva costurilor și a impactului lor asupra contului de profit și pierdere/bilanțului.
 - 5.5.1. Măsuri la nivelul grupului.
 - 5.5.2. Măsuri în domeniile de activitate.
 - 5.5.3. Impactul fiecărei măsuri asupra contului de profit și pierdere/bilanțului.
- 5.6. Comparația cu opțiuni alternative și evoluția comparativă succintă a efectelor economice și sociale de la nivel regional, național și comunitar (în principal este necesar să se furnizeze informații atunci când, în absența ajutorului, banca nu poate îndeplini cerințele prudențiale).
 - 5.6.1. Opțiuni alternative: lichidarea în ordine, divizarea sau absorbirea de către o altă bancă și efectele care decurg din aceasta.
 - 5.6.2. Efecte economice generale.
- 5.7. Calendar pentru punerea în aplicare a diferitelor măsuri și termenul final pentru punerea în aplicare a planului de restructurare în integralitatea sa (se vor indica aspectele cu caracter confidențial).
- 5.8. Descrierea planului de rambursare a ajutorului de stat.
 - 5.8.1. Supoziții de bază privind planificarea ieșirii.
 - 5.8.2. Descrierea stimulentei statului în vederea ieșirii.
 - 5.8.3. Planificarea ieșirii sau a rambursării până în momentul rambursării complete/ieșirii.
- 5.9. Conturile de profit și pierdere/bilanțurile corespunzătoare ultimelor trei ani și următorilor cinci ani, inclusiv indicatorii financiari cheie și analiza sensibilității pe baza celui mai favorabil/defavorabil scenariu.
 - 5.9.1. Scenariu de bază.
 - 5.9.1.1. Contul de profit și pierdere/bilanțul la nivelul grupului.
 - 5.9.1.2. Indicatori financiari cheie la nivelul grupului (RAROC, ca referință pentru criteriile interne aplicate pentru calcularea rentabilității capitalului

ajustată la riscuri, indicatorul de eficiență a costurilor – CIR, rentabilitatea financiară – ROE etc.).

5.9.1.3. Contul de profit și pierdere/bilanțul la nivel de unitate operațională.

5.9.1.4. Indicatori financiari cheie la nivel de unitate operațională (RAROC, ca referință pentru criteriile interne aplicate pentru calcularea rentabilității capitalului ajustată la riscuri, indicatorul de eficiență a costurilor – CIR, rentabilitatea financiară – ROE etc.).

5.9.2. Cel mai favorabil scenariu.

5.9.2.1. Supoziții de bază.

5.9.2.2. Contul de profit și pierdere/bilanțul la nivelul grupului.

5.9.2.3. Indicatori financiari cheie la nivelul grupului (RAROC, ca referință pentru criteriile interne aplicate pentru calcularea rentabilității capitalului ajustată la riscuri, indicatorul de eficiență a costurilor – CIR, rentabilitatea financiară – ROE etc.).

5.9.3. Cel mai defavorabil scenariu – în cazul în care un test de simulare a situației de criză 1 a fost realizat și/sau validat de către autoritățile naționale de supervizare, trebuie prezentate metodologiile, parametrii și rezultatele acestui test.

5.9.3.1. Supoziții de bază.

5.9.3.2. Contul de profit și pierdere/bilanțul la nivelul grupului.

5.9.3.3. Indicatori financiari cheie la nivelul grupului (RAROC, ca referință pentru criteriile interne aplicate pentru calcularea rentabilității capitalului ajustată la riscuri, indicatorul de eficiență a costurilor – CIR, rentabilitatea financiară – ROE etc.).

6. Repartizarea obligațiilor – contribuția instituției financiare și a altor acționari la restructurare (valoarea contabilă și economică a titlurilor de participare).

6.1. Limitarea costurilor aferente restructurării la costurile necesare pentru restabilirea viabilității.

6.2. Limitarea valorii ajutorului (inclusiv informații privind eventualele dispoziții referitoare la limitarea distribuirii de dividende și plătirii de dobânzi la împrumuturile subordonate).

6.3. Asigurarea unei contribuții proprii semnificative (inclusiv informații privind mărimea contribuției din partea acționarilor sau a creditorilor subordonați).

7. Măsuri de limitare a denaturării concurenței.

7.1. Justificarea sferei de cuprindere a măsurilor în perspectiva valorii și efectului ajutorului de stat.

7.2. Măsuri structurale, inclusiv propuneri privind planificarea și stabilirea termenelor pentru dezinvestirea activelor sau cedarea filialelor/sucursalelor sau alte măsuri de remediere.

7.3. Angajamente privind comportamentul, inclusiv evitarea marketingului de masă care invocă ajutorul de stat drept un avantaj în materie de concurență.

8. Monitorizarea (intervenția eventuală a unui administrator împuternicit – trust).

Anexa nr.2

*la Regulamentul privind ajutoarele de stat
în favoarea entităților din sectorul financiar*

**Definiția categoriilor („coșurilor”) de active eligibile și divulgarea de
informații complete privind activele depreciate, precum și privind
toate activitățile băncilor**

I. Definiția categoriilor („coșurilor”) de active eligibile

Definiția coșurilor de active financiare depreciate ale băncilor ar trebui să reprezinte un numitor comun bazat pe categorii deja utilizate pentru:

1. raportarea și evaluarea prudențială (pilonul 3 — Basel = anexa XII la Directiva privind cerințele de capital; FINREP și COREP);
2. raportarea și evaluarea financiară (mai ales IAS 39 și IFRS 7);
3. raportarea ad hoc specializată privind criza creditelor: activitatea FMI, a Forumului pentru stabilitate financiară (FSF), a dlui Roubini și a Comitetului european al inspectorilor bancari (CEBS) în domeniul transparenței.

Folosirea unui numitor comun bazat pe categoriile existente de raportare și evaluare pentru a defini coșurile de active va:

1. evita să impună băncilor sarcini suplimentare de raportare;
2. face posibilă evaluarea coșurilor de active depreciate ale băncilor individuale pe baza estimărilor naționale și mondiale (care pot fi relevante pentru stabilirea „valorii economice” într-un anumit moment); și
3. furniza puncte de plecare obiective (certificate) pentru evaluarea activelor depreciate.

Pot fi utilizate următoarele coșuri de active financiare ca punct de plecare pentru stabilirea „valorii economice” și a măsurilor de salvare a activelor depreciate:

Tabelul 1

I. Instrumente financiare structurate/securizate						
Nr. de ordine	Tip de produs	Categorია contabilă	Baza de evaluare a schemei			Observații
			Valoarea de piață	Valoarea economică	Valoarea de transfer	
1	RMBS	FVPL/AFS (*)				Subclasificare după: zona

2	CMBS	FVPL/AFS				geografică, senioritatea tranșelor, ratingurile, activele asociate subprimelor sau creditelor Alt-A sau alte active suport, scadența/data emiterii creditului (vintage), provizioane și anulări ale datoriilor.
3	CDO	FVPL/AFS				
4	ABS	FVPL/AFS				
5	Creanțe comerciale	FVPL/AFS				
6	Alte tipuri de credit	FVPL/AFS				
Total						

II. Împrumuturi nesecurizate

	Tip de produs	Categoria contabilă	Baza de evaluare a schemei			Observații
			Cost (**)	Valoarea economică	Valoarea de transfer	
7	Credite către societăți	HTM/L&R (*)	Cost (**)			Subclasificarea după: zona geografică, riscul de credit al contrapartidei (PD), diminuarea riscului de credit (garanție) și structure ale scadenței; provizioane și anulări ale datoriilor
8	Credite pentru locuințe	HTM/L&R	Cost			
9	Alte credite pentru nevoi personale	HTM/L&R	Cost			
Total						

(*) FVPL = Fair value through profit and loss = trading portfolio + fair value option); (valoarea justă conform contului de profit și pierdere = portofoliu de tranzacționare + opțiunea de evaluare la valoarea justă); AFS = available for sale (disponibil în vederea vânzării), HTM = Held to Maturity (păstrat până la scadență), L&R = loans and receivables (împrumuturi și creanțe).

(**) Prin cost se înțelege valoarea contabilă a împrumuturilor minus deprecierea.

II. Divulgarea de informații complete privind activele depreciate și activitățile conexe

Pe baza coșurilor de active din tabelul 1, informațiile furnizate privind activele depreciate ale unei bănci, care ar trebui să beneficieze de o măsură de salvare, ar trebui să cuprindă detalii suplimentare, astfel cum se sugerează în coloana de observații din tabelul enunțat.

Informațiile privind activitățile bancare legate de activele depreciate care vor fi integrate în analiza de viabilitate menționată în prezentul regulament ar putea fi structurate, după cum urmează:

Tabelul 2

Bune practice observate de CEBS	Senior Supervisors Group (SSG) Informații privind cele mai bune practici
Modelul de afaceri — Descrierea modelului de afaceri (adică a motivelor intrării în afaceri și a contribuției la procesul de creare de valoare) și, după caz, a oricăror modificări efectuate (de exemplu ca urmare a unei crize). — Descrierea strategiilor și obiectivelor. — Descrierea importanței activităților și a contribuției la activitatea de afaceri (inclusiv o analiză on termeni cantitativi). — Descrierea tipului de activități, inclusiv o descriere a instrumentelor, precum și a funcționării acestora și a criteriilor de calificare pe care trebuie să le îndeplinească instrumentele/investițiile. — Descrierea rolului și a gradului de implicare a instituției, respectiv a angajamentelor și a obligațiilor.	— Activități (SPE) (*). — Natura expunerii [sponsor, furnizor de lichidități și/sau ameliorare a bonității (<i>credit enhancement provider</i>)] (SPE). — Analiză calitativă privind politica (LF).
Riscuri și gestionarea riscurilor — Descrierea naturii și a gradului de risc asociat activităților și instrumentelor. — Descrierea practicilor de gestionare a riscului relevante pentru activități, a oricărui punct slab identificat, precum și a oricăror măsuri de remediere care au fost întreprinse în acest sens. — În contextul crizei actuale, o atenție deosebită ar trebui acordată riscului de lichiditate.	
Impactul crizei asupra rezultatelor	— Schimbarea expunerii față de perioada anterioară, inclusiv vânzările și deprecierile

Bune practice observate de CEBS	Senior Supervisors Group (SSG) Informații privind cele mai bune practici
— Descrierea calitativă și cantitativă a rezultatelor, cu accent pe pierderi (dacă este cazul) și pe deprecierea valorii activelor care poate afecta rezultatele. — Defalcarea depreciierilor/pierderilor pe tipuri de produse și instrumente afectate de criză (CMBS, RMBS, CDO, ABS și LBO, clasificate suplimentar după diferite criterii). — Descrierea motivelor și a factorilor responsabili de impactul respectiv. — Compararea (i) impactului între diferite perioade (relevante) și (ii) a soldurilor contului de profit și pierdere înainte și după impactul crizei. — Operarea unei distincții între deprecierea sumelor realizate și a celor nerealizate. — Descrierea influenței pe care a avut-o criza asupra cursului acțiunilor societății. — Divulgarea de informații privind riscul maxim de pierdere și descrierea modului în care situația instituției ar putea fi afectată de accentuarea crizei sau de redresarea piețelor. — Divulgarea de informații privind impactul variației spreadului de credit al pasivelor proprii asupra rezultatelor și privind metodele utilizate pentru stabilirea acestui impact.	(CMB/LF)
Niveluri și tipuri de expunere — Valoarea nominală (sau costul amortizat) și valorile juste ale expunerilor exigibile. — Informații privind protecția creditului (de exemplu prin swapuri pe risc de credit) și efectul acesteia asupra expunerilor. — Informații privind numărul de produse. — Informații detaliate privind expunerile, clasificate după: — nivelul de senioritate a tranșelor, — nivelul de calitate a creditului [de exemplu ratingurile,	— Dimensiunea vehiculului în raport cu expunerea totală a societății (SPE/CDO). — Garanții: tip, tranșe, ratingul creditului, sector industrial, repartizare geografică, scadență medie, data emiterii creditului (<i>vintage</i>) (SPE/CDO/CMB/LF). — Acoperiri, inclusiv expuneri la asiguratorii monoline, alte contrapartide (CDO). Bonitatea contrapartidelor de acoperire (CDO). — Împrumuturi globale, RMBS, instrumente derivate, altele (O). — Detalii privind calitatea creditului (precum

Bune practice observate de CEBS	Senior Supervisors Group (SSG) Informații privind cele mai bune practici
ratingul <i>investment grade</i>, data emiterii creditului (<i>vintage</i>)], — originea geografică, — dacă expunerile au fost inițiate, menținute, depozitate (<i>warehoused</i>) sau achiziționate de societăți, — caracteristicile produsului: de ex. ratingurile, ponderea creditelor ipotecare subprime, ratele de actualizare, punctele de atașare (<i>attachment points</i>), spreadurile, finanțarea, — caracteristicile activelor suport: de ex. data emiterii creditului (<i>vintage</i>), raportul împrumut/valoare totală, informațiile privind drepturile care le grevează, durata de viață medie ponderată a activelor suport, ipoteze privind viteza de rambursare anticipată, pierderile de credit anticipate. — Fișe ale variațiilor expunerilor între perioadele de raportare relevante și motivele subiacente (vânzări, cesiuni, cumpărări etc.). — Analiza expunerilor care nu au fost consolidate (sau care au fost recunoscute în cursul crizei) și motivele conexe. — Expunerea față de asiguratorii monoline și calitatea activelor asigurate: — valorile nominale (sau costul amortizat) ale expunerilor asigurate, precum și valoarea protecției creditului cumpărată, — valorile juste ale expunerilor exigibile, precum și ale protecției creditului aferente, — valoarea deprecierilor și a pierderilor, diferențiate în valori realizate și valori nerealizate, — clasificarea expunerilor după rating sau contrapartidă.	ratingul creditului, raportul împrumut/valoarea totală, indicatorii de performanță) (O). — Schimbarea expunerii față de perioada anterioară, inclusiv vânzările și deprecierile (CMB/LF). — Distincția între vehiculele consolidate și cele neconsolidate. Motivul de consolidare (dacă este cazul) (SPE). — Expunere finanțată și angajamente nefinanțate (LF).
Politici contabile și aspecte legate de evaluare — Clasificarea tranzacțiilor și a produselor structurate în scopuri contabile și tratamentul contabil al acestora. — Consolidarea SPE și a altor vehicule (precum VIE) și reconcilierea acestora cu produsele structurate afectate de	— Metode de evaluare și factori determinanți principali (CDO). — Ajustările evaluării creditului pentru anumite contrapartide (CDO). — Sensibilitatea evaluării la modificări ale ipotezelor și ale datelor cheie (CDO).

Bune practice observate de CEBS	Senior Supervisors Group (SSG) Informații privind cele mai bune practici
criza subprimelor. — Divulgarea de informații detaliate privind valorile juste ale instrumentelor financiare: — instrumente financiare cărora le sunt aplicate valori juste, — ierarhia valorilor juste (o clasificare a tuturor expunerilor măsurate la valoarea justă conform unor niveluri diferite de ierarhie a valorilor juste și o clasificare în instrumente de trezorerie și instrumente derivate, precum și divulgarea de informații privind migrările între diferitele niveluri), — tratarea profiturilor din ziua 1 (inclusiv informații cantitative), — utilizarea opțiunii evaluării la valoarea justă (inclusiv condițiile de utilizare a acesteia) și valorile aferente (cu defalcările adecvate). — Divulgarea de informații privind tehnicile de modelare utilizate pentru evaluarea instrumentelor financiare, inclusiv analize privind: — descrierea tehnicilor de modelare și a instrumentelor cărora li se aplică, — descrierea proceselor de evaluare (inclusiv, în special, analiza ipotezelor și a factorilor de input pe care se bazează modelele), — tipul de ajustări aplicate pentru a reflecta riscul aferent modelului și alte incertitudini legate de evaluare, — sensibilitatea valorilor juste, și — simulările de criză.	
Alte aspecte privind divulgarea de informații — Descrierea politicilor de divulgare a informațiilor și a principiilor utilizate pentru astfel de comunicări și pentru rapoartele financiare.	
Aspecte legate de prezentare — Informațiile relevante pentru înțelegerea implicării unei instituții într-o anumită activitate ar trebui, în măsura	

Bune practice observate de CEBS	Senior Supervisors Group (SSG) Informații privind cele mai bune practici
posibilului, să provină dintr-o singură sursă. — Atunci când informația este dispersată între mai multe părți sau surse, ar trebui furnizate referințe încrucișate clare pentru a permite cititorului interesat să navigheze între părți. — Din motive de claritate, informațiile cu caracter explicativ ar trebui, în măsura posibilului, să fie însoțite de tabele și scheme ilustrative. — Instituțiile ar trebui să se asigure că terminologia utilizată pentru a descrie instrumente și tranzacții financiare complexe este însoțită de explicații clare și adecvate.	

(*) În raportul SSG, fiecare caracteristică se referă la un tip specific de SPE sau la toate ca întreg, respectiv SPE (*Special Purpose Entities* — vehicule investiționale on general), LF (*Leveraged Finance* — finanțarea cu efect de levier, CMB (*Commercial Mortgage-Backed Securities* — titluri de valoare garantate cu credite ipotecare comerciale), O (*Other sub-prime and Alt-A Exposures* — alte expuneri de tip sub-prime sau Alt-A), CDO (*Collateralised Debt Obligations* — obligațiuni garantate cu creanțe).

Anexa nr.3

*la Regulamentul privind ajutoarele de stat
în favoarea entităților din sectorul financiar*

Principii și procese de evaluare și stabilire a prețului**I. Metode și proceduri de evaluare**

În sensul măsurilor de salvare a activelor, activele ar trebui clasificate astfel cum se indică în tabelele 1 și 2 din anexa nr.2.

Stabilirea valorii economice reale în sensul prezentului regulament ar trebui să se bazeze pe date observabile privind piețele și pe ipoteze realiste și prudente privind fluxurile de trezorerie viitoare.

Metoda de evaluare care trebuie aplicată activelor eligibile ar trebui convenită la nivel național și ar putea varia în funcție de activele individuale sau coșurile de active avute în vedere. Ori de câte ori este posibil, o astfel de evaluare ar trebui reevaluată în raport cu piața, la intervale regulate de-a lungul duratei de viață a activului.

Sunt mai multe opțiuni de evaluare. Procedurile simple de licitație inversă sunt mai utile în cazul categoriilor de active pentru care valorile pieței sunt destul de sigure. Procedurile de licitație mai sofisticate sunt mai potrivite în situația în care există un grad de incertitudine mai mare privind valorile de piață și este nevoie de o metodă mai exactă de identificare a prețului fiecărui activ. Alternativa calculelor bazate pe modele în cazul activelor complexe prezintă dezavantajul de a fi sensibilă la ipotezele de bază.

Opțiunea aplicării unor marje uniforme de ajustare în vederea evaluării pentru toate activele complexe simplifică procesul de evaluare în general, cu toate că are drept rezultat o stabilire mai puțin exactă a prețului activelor individuale.

Oricare ar fi modelul ales, procesul de evaluare și, în special, evaluarea probabilității unor pierderi viitoare ar trebui să se bazeze pe simulări de criză riguroase, având în vedere scenariul unei recesiuni globale prelungite.

Evaluarea trebuie să se bazeze pe standarde și criterii de referință recunoscute internațional. Atunci când evaluează metodele de evaluare propuse de inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat pentru măsurile de salvare a activelor, Consiliul Concurenței consultă, în principiu, grupuri de experți în domeniul evaluării.

II. Stabilirea prețului sprijinului statului pe baza evaluării

Evaluarea activelor trebuie delimitată de stabilirea prețului pentru o măsură de ajutor. O achiziție sau asigurare evaluate pe baza valorii de piață actuale stabilite sau a „valorii economice reale”, ținând cont de previziunile privind fluxurile de trezorerie viitoare în eventualitatea păstrării până la scadență, va depăși adesea, în practică, capacitatea prezentă a băncilor beneficiare de a-și repartiza sarcinile. Obiectivul stabilirii prețului trebuie să se bazeze pe o valoare de transfer cât mai apropiată posibil de valoarea economică reală identificată. Cu toate că presupune un avantaj în comparație cu valoarea de piață actuală, reprezentând, astfel, un ajutor de stat, stabilirea prețului pe baza „valorii economice reale” poate fi percepută ca având un efect de contrabalansare a exagerărilor actuale ale pieței, alimentate de criza actuală, și care au dus la deteriorarea sau chiar prăbușirea anumitor piețe. Cu cât este mai mare deviația posibilă a valorii de transfer față de „valoarea economică reală” și, astfel, valoarea ajutorului, cu atât este mai mare nevoia de măsuri corectoare pentru a garanta un preț exact în timp și de o restructurare mai profundă. Abaterea acceptată față de rezultatul evaluării ar trebui să fie mai mică în cazul activelor a căror valoare poate fi stabilită pe baza unor date de piață fiabile decât în cazul acelor pentru care piețele sunt în criză de lichidități. Nerespectarea acestor principii ar reprezenta un argument puternic în favoarea necesității unei restructurări profunde și a unor măsuri compensatorii sau chiar a unei lichidări ordonate.

În orice caz, orice stabilire a prețului măsurilor de salvare a activelor trebuie să includă o remunerare a statului care să țină seama în mod corespunzător de posibilitatea ca pierderile viitoare să fie mai severe decât previziunile în contextul stabilirii „valorii economice reale” și de orice riscuri suplimentare rezultate din stabilirea unei valori de transfer superioare valorii economice reale.

O astfel de remunerare poate fi oferită prin stabilirea unui preț de transfer al activelor inferior „valorii economice reale” într-o măsură suficientă pentru a permite o compensare corespunzătoare pentru risc sub forma unui potențial de creștere proporțional sau prin ajustarea corespunzătoare a comisionului de garantare.

Stabilirea rentabilității țintă necesare ar putea să se „inspire” din remunerarea care ar fi fost necesară pentru măsurile de recapitalizare, proporțională cu efectul măsurii propuse de salvare a activelor asupra capitalului. Acest lucru ar trebui să fie în conformitate cu prezentul regulament, ținând în același timp

cont de caracteristicile specifice ale măsurilor de salvare a activelor, în special de faptul că acestea pot presupune o expunere mai mare la infuzii de capital.

Sistemul de stabilire a prețului ar putea de asemenea să includă warrante pe acțiunile băncilor egale ca valoare cu activele (ceea ce înseamnă că un preț mai mare plătit ar putea determina o participație la capitalul propriu mai mare). Un model pentru un astfel de sistem de stabilire a prețului ar putea fi un scenariu de cumpărare a activelor în care aceste warrante sunt returnate băncii odată ce activele sunt vândute de „banca rea” și dacă au adus rentabilitatea țintă necesară. În cazul în care activele nu au o astfel de rentabilitate, banca ar trebui să plătească diferența în numerar pentru a obține rentabilitatea țintă. În cazul în care banca nu plătește suma respectivă în numerar, inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat va vinde warrantele pentru a obține rentabilitatea țintă.

În cadrul unui scenariu de garantare a activelor, comisionul de garantare ar putea fi plătit sub formă de acțiuni cu o dobândă fixă cumulativă reprezentând rentabilitatea țintă. Atunci când garanția trebuie executată, inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat ar putea folosi warrantele pentru a achiziționa acțiuni corespunzătoare sumelor care au trebuit acoperite de garanție.

Orice sistem de stabilire a prețului ar trebui să facă astfel încât contribuția totală a băncilor beneficiare să reducă intervenția netă a statului la minimum necesar.

Anexa nr.4

*la Regulamentul privind ajutoarele de stat
în favoarea entităților din sectorul financiar*

Indicatori pentru evaluarea profilului de risc**- Stabilirea prețului capitalului propriu**

Capitalul propriu (acțiunile ordinare sau comune) este cea mai cunoscută formă de capital de bază de rangul 1.

Acțiunile ordinare sunt remunerate prin plăți ale dividendelor viitoare incerte și prin creșterea prețului acțiunilor (câștig/pierdere de capital), ambele depinzând în cele din urmă de previziunile privind fluxurile viitoare de numerar/profituri.

În situația actuală, previzionarea evoluției fluxurilor de numerar în viitor este și mai dificilă decât în condiții normale.

Cel mai vizibil factor este, prin urmare, prețul de piață cotation al acțiunilor ordinare. În cazul băncilor necotate, întrucât nu există un preț cotation al acțiunilor, inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat ar trebui să adopte o abordare adecvată bazată pe piață, precum evaluarea totală a acestora.

În cazul în care se acordă asistență la emiterea de acțiuni ordinare (subscriere), orice acțiuni care nu sunt preluate de investitorii existenți sau noi vor fi preluate de către inițiatorul/furnizorul ajutorului de stat în calitate de subscriitor la cel mai mic preț posibil în comparație cu prețul acțiunii imediat înainte de anunțarea lansării unei oferte deschise. Instituția emitentă ar trebui să plătească o taxă de subscriere adecvată.

Consiliul Concurenței ține seama de influența pe care ajutorul de stat primit anterior este posibil să o fi avut asupra prețului acțiunilor beneficiarului.

- Indicatori pentru evaluarea profilului de risc al unei bănci

La evaluarea profilului de risc al unei bănci în vederea analizei unei măsuri de recapitalizare în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, Consiliul Concurenței ține seama de situația băncii în special în ceea ce privește următorii indicatori:

a) adecvarea capitalului: Consiliul Concurenței apreciază ca pozitivă evaluarea solvabilității unei bănci și adecvarea în viitor a capitalului acesteia ca urmare a unei examinări efectuate de autoritatea de supraveghere bancară; o astfel de

examinare evaluează expunerea băncii la diverse riscuri (precum riscul de credit, riscul de lichidități, riscul de piață, riscurile de rată a dobânzii și a cursului de schimb), calitatea portofoliului de active (pe piața națională și în comparație cu standardele internaționale disponibile), sustenabilitatea modelului său de afaceri pe termen lung și alte elemente pertinente;

b) amploarea recapitalizării: Consiliul Concurenței apreciază ca pozitive recapitalizările de mică amploare;

c) spreadurile CDS actuale: Consiliul Concurenței consideră că un spread mai mic sau egal cu media indică un profil de risc inferior;

d) ratingul curent al băncii și previziunile privind evoluția acestuia: Consiliul Concurenței consideră că un rating A sau mai mare și previziunea ca acesta să rămână stabil sau pozitiv indică un profil de risc inferior.

La evaluarea acestor indicatori, trebuie să se țină seama de situația băncilor care se confruntă cu dificultăți din cauza circumstanțelor excepționale actuale, dar care înainte de criză ar fi fost considerate în esență solide, așa cum indică, de exemplu, evoluția indicatorilor de piață precum spreadurile CDS și prețurile acțiunilor.

Tabelul 3

Tipuri de capital

Datorie	Rangul 2
	Titluri de creanță cu scadență
Necesitatea unei rentabilități mai mari ↓ O mai mare absorbire a pierderilor Capitalul propriu	Titluri de creanță subordonate propriu
	Acțiuni preferențiale cumulative sau alte instrumente similare
	Rangul 1
	Acțiuni preferențiale necumulative sau alte instrumente similare
	Alte instrumente hibrid de înaltă calitate
	Rezerve/ Rezultat raportat
	Acțiuni ordinare

Anexa nr.5

*la Regulamentul privind ajutoarele de stat
în favoarea entităților din sectorul financiar*

Garanții privind datoriile cu o scadență de peste un an

Comisionul de garantare ar trebui să fie cel puțin egal cu suma dintre:

1. un comision de bază de 40 de puncte de bază (pb); și
2. un comision bazat pe risc egal cu produsul dintre 40 de puncte de bază și un indicator de risc compus din:

(i) jumătate din raportul dintre valoarea medie a marjei de credit a beneficiarului corespunzătoare unei perioade de cinci ani, în ultimii trei ani care iau sfârșit cu o lună înainte de data emiterii obligațiunii garantate și valoarea medie a indicelui iTraxx Europe Senior Financials corespunzătoare unei perioade de cinci ani de-a lungul aceleiași durate de trei ani; plus

(ii) jumătate din raportul dintre valoarea medie a marjei de credit stabilită de către Banca Națională a Moldovei corespunzătoare unei perioade de cinci ani și valoarea marjei de credit a furnizorului ajutorului de stat care acordă garanția corespunzătoare unei perioade de cinci ani, de-a lungul aceleiași perioade de trei ani.

Formula pentru comisionul de garantare poate fi exprimată astfel:

$$\text{Comisionul} = 40 \text{ pb} \times (1 + (1/2 \times A/B) + (1/2 \times C/D))$$

unde **A** reprezintă marja de credit a beneficiarului corespunzătoare unei perioade de cinci ani, **B** reprezintă valoarea medie a indicelui iTraxx Europe Senior Financials corespunzătoare unei perioade de cinci ani, **C** reprezintă valoarea medie a marjei de credit a Băncii Naționale a Moldovei corespunzătoare unei perioade de cinci ani, iar **D** reprezintă valoarea marjei de credit a furnizorului ajutorului de stat care acordă garanția corespunzătoare unei perioade de cinci ani.

Valorile medii sunt calculate pentru o perioadă de trei ani care ia sfârșit cu o lună înainte de emiterea obligațiunii garantate.

În cazul garanțiilor pentru obligațiuni garantate, comisionul de garantare nu poate ține cont decât de jumătate din comisionul bazat pe risc calculat în conformitate cu punctul 2 de mai sus.

Băncile care nu dispun de date reprezentative privind marjele swap-urilor pe riscul de credit

Pentru băncile care nu dețin date privind marjele swap-urilor pe riscul de credit sau care nu dispun de date reprezentative în acest sens, dar care au rating de credit, ar trebui dedusă o marjă echivalentă pe baza marjei medii a swap-urilor pe riscul de credit pe cinci ani în cadrul aceleiași perioade eşantion pentru categoria de rating a băncii în cauză, pe baza unui eşantion reprezentativ de bănci importante la nivel național. Autoritatea de supraveghere bancară va evalua dacă datele privind marjele swap-urilor pe riscul de credit sunt reprezentative.

Pentru băncile care nu dețin date privind marjele swap-urilor pe riscul de credit și nu au rating de credit, ar trebui dedusă o marjă echivalentă pe baza marjei medii a swap-urilor pe riscul de credit pe cinci ani în cadrul aceleiași perioade eşantion pentru categoria de rating cea mai scăzută, pe baza unui eşantion reprezentativ de bănci importante la nivel național. Marja swap-urilor pe riscul de credit calculată pentru această categorie de bănci poate fi adaptată pe baza unei evaluări prudențiale.

Consiliul Concurenței va stabili eşantioanele reprezentative de bănci importante la nivel național.

Garanții privind datoriile cu o scadență de mai puțin de un an

Întrucât marjele swap-urilor pe riscul de credit ar putea să nu reprezinte indicatori adecvați ai riscului de credit în ceea ce privește datoriile cu o scadență de sub un an, comisionul de garantare pentru astfel de datorii ar trebui să fie cel puțin egal cu suma dintre:

1. un comision de bază de 50 de puncte de bază; și
2. un comision bazat pe risc egal cu 20 de puncte de bază pentru băncile cu ratingul de A+ sau A, 30 de puncte de bază pentru băncile cu ratingul de A– sau 40 de puncte de bază pentru băncile cotate sub A– sau fără rating.